

ÉLETÜNK

XII. évfolyam 12. szám (12. Jahrg. Nr. 12)

Az európai magyar katolikusok lapja

1980 december

II. János Pál pápa Németországban

Egy pápa, aki mindenkié...

A kölni repülőtérre ömlik a novemberi eső, amikor az Alitalia különgépe begördül az érkezési térbe. Egy hegyi üteg 21 üdvlövése dörög az elázott mezők fölött. A Pápa, mintha ki sem akarna szállni, elmerengve támaszkodik a gép ajtajának.

Mikor hófehér, kissé hajlott alakja leér a földre, lehajol és megsókolja ezt az agyonázott német földet. Carstens, a német Szövetségi Elnök, üdvözlő szavai is mintha nagyon messziről jönnének. Egy csoport diák lelkesen kiáltja feléje: „Amo te” („Szeretlek”). A Pápa elmosolyodik, beleszól a mikrofonba németül: „Remélem, hogy többet tudtok latinból ennél a két szónál!” Ez az első mondata német földön, mintha megtörtte volna azt a békítő varázst, amely ezt a történelmi utat német földön megelőzte. Hirtelen uthon volt az óvéi közt a Pápa „aki mindenkié” tud lenni...

„Isten áldja meg minden németet az egész világon! Isten védje meg a Német Szövetségi Köztársaságot! Sürget a vágy, minden elszakadt testvért is üdvözölhetni! — Abban az évben jöttem ide, amelyben evangélikus testvéreink az ágostai hitvallás, 450. évfordulóját ünneplik... Szeretném elmondani, hogy szívem vágya volt, éppen most jönni közeledek... Bár ezen a földön, ahol a Reformáció kezdődött, megkétszereznünk az erőfeszítést is, hűségben minden egyház közös Urához, megtenni minden tőlünk telhetőt, hogy szíve vágya és imája teljesüljön: hogy mindegyikük egyé legyenek!”

Carstens elnök, a protestáns, többek közt ezt mondta a Pápának: „Egy olyan országba jött, ahol a kereszténység már 150 éve vert gyökeret. A mi országunk történelmét és kultúráját a kereszténység, az egyház, a Reformáció és Ellenreformáció döntően formálták. Ez a történelem nemcsak a hit súlyos bizonyítékait hordozza magában, hanem nehéz és véres összetűzések nyomait is.”

KÖLN, BUTZWEILER HÖF

A kora reggeli ködben ezen a régi repülőtérben, amit annyi bombakráter szagattott szét a II. világháborúban, most zuhogó esőben 400.000 ember várja a „lengyel pápát”. Hideg van, a tömeg énekel, hogy ne fázzeék. Tíz óra felé a ködös égből kiválik hét helikopter; az elsőből Höffner kölni bíborossal kiszáll hófehér hosszú kabátban a Pápa. A tömegből kitör a kiáltás: „Mi szeretünk Téged!” Valaki hatalmas esernyőt tart föléje. Beszállnak a külön erre a látogatásra készült fehér, üvegtetés „látóbusz”-ba. Csak nehezen úszik át a tengernyi tömegen; félóra kell az ol-táremelvényig, ahol vagy 50 püspök várja a közös szentmisére. — A hatalmas szentbeszéd mottója: „Házasság és Család”. — Súlyosan zuhognak mélyen zengő férfias, kemény német mondatai

a Pápának az óriási sereg felé. „Az államnak védenie kell a házasságot és a családot, különben szétesik! A modern ipari társadalom alapvetően megváltoztatta a házasság és családi élet létfeltételeit. A mi névtelen tömegcivilizációs világunkban az otthonratalálás és a boldogság menedékhelye a házasság és a család, még sokkal fontosabb, mint valaha. Ha ezt a csírasejtjét a társadalmi megújulásnak hathatósan nem támogatja az állam, és a házasságon kívüli életközösséget vele egy rang-

sorba állítja, akkor szétesik a társadalom és az állam.”

Az eső veri az oltársátort, a szél tépi az aranyos miseruhát, a Pápa mintha erőt gyűjtene, szünetet tart és még súlyosabban esnek a tömegbe a szavak: „A házasság végérvényessége mélységes kifejezése az ember föltétlen méltóságának. Az ember nem élhet próbaképpen, nem halhat meg próbaképpen. Így nem szerethet csak próbaképpen és nem kapcsolhat magához egy embert próbaképpen.” (Folytatás a 3. oldalon)

A PÁSZTOROK BETLEHEMBEN

A Sevilla-i székesegyház üvegablakának részlete

Karácsonyi ének

Kisded gyermek siránkozik fekvé szoros jászolban, a barmok közt születették nyomorult istállóban.

Az emberért lön világra,
mi testünket vón: magára,
örök Istennek szent fia.
Alleluja.

Ökör, számár megösméré teremőjét, szent Urát,
ienhélissel melegítik jászol hideg nyoszolyát.

Ó te kemény ember szíve,
mért nem akarsz Megváltódat
ösmérni és lenni hive!
Alleluja.

Az angyalok pásztoroknak örömmel megjelenték,
hogy világ Üdvözítője Betlehemben születék,
kik sietvén oda menni,

hogy tisztelnék az Úr Jézust,
igy kezdének énekelni:
Alleluja!

(Náray: „Lyra coelestis” c. énekgyűjteményéből, 17. sz. vége)

Családok Adventje

A napokban kaptam egy levelet hazulról, amiben azt írja valaki: „Sajnáljuk, hogy Páter nélkül ünnepelehtük csak meg 30. házassági évfordulónkat. Jól adta ránk annak idején áldását. Szeretlemben, békeségben, — kisebb-nagyobb küzdelmek árán — azt hiszem egész rendesen felneveltük a három kislányt. A gyerekek az idén végeztek. Rendes emberek lettek, csak a jó Isten segítsen meg továbbra is bennünket és csináljuk a dolgunkat anynyira jól, amennyire lehet. Ha valami nehéz volt, megpróbáltuk azt is megoldani.”

Örültem ennek a levélnek, s tudom, rajtuk kívül még sokan valósították és valósítják meg mindazt, amivel elindultak. Hála és remény él bennem a most befejeződött római püspöki szinódus témája, lefolyása miatt is.

A Szentlélek Isten a szinódusi atyák által is — újra meghirdette, amit már Krisztus mondott: amit Isten összekötött, ember szét nem választhatja. Hagyjátok hczám jönni a Kisdedeket...

Tudjuk, Krisztus emelte a házasságot szentségi rangra, eredeti tisztaságát és rendeltetését újra hangsúlyozva, növekedjétek és szaporodjatok... s hajtsátok uralmatok alá a földet...

Szentatyánk kijelentette a szinódus befejező ülésén, hogy A HÁZASSÁG ÉS A CSALÁD AZ ISTENI SZERETET AJÁNDÉKA!

Ratzinger bíboros pedig összefoglalásában azt mondja: „... a család, a házasság SZENTSÉG s annak megéléséhez HIT is szükséges.”

Nem idézhetek sokat, aki akarja, megveheti az Osservatore Romano megfelelő számaik különféle nyelveken. Amit most még kihangsúlyozni szeretnék: a legelső, amire a zsinat most kaput nyitott, sőt felhívott minden katolikus, lelkészeket, szerzeteseket és világiakat; házasságát és nem házasságát egyaránt: HELYES KÖZVÉLEMÉNYT, helyes felfogást kell kialakítanunk a KERESZTÉNY HÁZASSÁGRÓL ÉS CSALÁDRÓL! Minden megújulásnak ez az alapja! Igen, tudom, vannak nehézségeink, problémáink; nem tudja mindenki rendezni házasságát, nem tud régtől jól nevelni és eléggé önmegtartóztatón élni. Vannak gyengeségeink, emberek vagyunk súlyos hibáink is vannak vagy voltak. De a mi gyengeségeink miatt ne dobjuk el, ne tagadjuk meg, ne akarjuk a mi képünkre változtatni az örök isteni tervet, az Isten által elgondolt szent családi életet.

A Szentháromság olyan jelentőséget adott a családnak, hogy teremői munkájának állandó részesévé tette a házastár- (Folytatás a 2. oldalon)

Az Életünk
minden
olvasójának
kegyelemteljes
boldog
Karácsonyt
kíván
a Szerkesztőség

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

A pápa tanítása az Eucharisztiairól

I. RÉSZ

A nagycsütörtöki levél célkitűzése és felosztása

II. János-Pál tavalay nagycsütörtökön egy rövid levelet intézett a világ püspökeihez és egy hosszabbat a katolikus egyház papjaihoz. A két levél a papi hivatás jelentőségét emelte ki. A szolgálati papságot élesen megkülönböztette a hívek egyetemes papságától. Ez év nagycsütörtökjén a pápa újabb, az Egyház püspökeihez, papjaihoz és diakonusaihoz intézett levelet bocsátott ki. A levél tárgya: A Szent Eucharisztia titka és tisztelete. A bevezetésben a pápa kijelenti, hogy folytatni akarja a papi életre vonatkozó tanítását. Örül, hogy tavalay levelét sokan lelkesedéssel fogadták. A levél soraiból kitűnik, hogy azt is tudja, hogy levelét sok kritika is érte. Ez évben a Kösel kiadóban megjelent egy könyv e címmel: Priester für heute. E könyvben kb. 20 teológus veszi kritika alá a pápa tavalay levelét. Főképpen a pápának a celibátusra vonatkozó állásfoglalását kifogásolják, de különben is tagadják a pápa által vázolt papi ideál érvényét és hitelességét. Egy Janssen nevezetű teológus szerint érthető, hogy a lengyel pápa ezt a papi eszményképet tartja helyesnek, de mások másképpen gondolkodhatnak. Lengyelország nem a világ és a lengyel egyházat nem szabad az egyetemes egyházzal összetéveszteni.

Ez a szemtelen hangú támadás nem érdemel választ. A pápa is minden polémizáló hangot kerül levelében, azonban teljes mértékben fenntartja tavalay levelének tanítását és ezt az Eucharisztia misztériumából eredezteti. A szolgálati papság — értve alatta az egész hierarchiát, tehát a püspököket, papokat és diakonusokat — szoros kapcsolatban van az Eucharistiával. Az Eucharisztia a papság létalapja, és ezért Jézus vele együtt alapította. Azt lehet mondani, hogy a pap bizonyos mértékben az Eucharistiából és az Eucharisztiaért van. A pápa tehát a papi lelkesítést kívánva feléleszteni, a leghitelesebb forrásra, az Oltáriszentségre utal.

A pápai levél három főrésze a következő: 1. Az Eucharisztia titka az Egy-

ház és pap életében; 2. Az Eucharisztia szakrális jellege, az áldozat; 3. Az Úrnak két asztala és az Egyház közjava. Ez alkalommal a levél első részének az ismertetésére szorítkozunk.

A zsinat utáni szekularizációs törekvések

A zsinat utáni időben egyesek egy új, a hagyományos papi eszményképtől eltérő eszményt akartak felállítani. Az új típusu papok lehetőleg levetnek maguktól minden papi jelleget, nemcsak külsőleg, hanem bensőleg is világiassá válnak. A már említett könyvben Alois Müller, lucerni teológiai tanár elismeri, hogy a pápa joggal hivatko-

*Követelem a bódító álmot,
Karácsonyt, Krisztus-javat,
Amivel csak hitegettek,
Amit csak hinni szabad,
Csűjság helyett a Magasságot.*

*Lábainknak eligazítását
Kérem én szerelmesen,
Karácsony jöjjön, Karácsony
És száz jézusi seben
Nyiladozzék ekes bokréta.*

(Ady: Virágos karácsonyi ének)

zik a második vatikáni zsinatra, amikor azt tanítja, hogy a szolgálati papság lényegesen különbözik a hívek egyetemes papságától. Azonban szerinte a pápa e különbség kiemelésével a hívek egyetemes papságát háttérbe szorítja. Karl Herbst még tovább megy. Véleménye szerint a pap a hívektől nem lényegesen, hanem csak funkcionálisan különbözik. Az Egyház vezette volna be a papszentelést, hogy a hierarchia hatalmi törekvéseit megerősítse. Greinacher, tübingeni tanár rádupláz: Az Egyházban egyáltalán nincsenek papok a szokásos értelemben. Az Egyház csak a harmadik században, zsidó és pogány hatásra vezette volna be a szolgálati papságot. Wiederkehr, lucerni teológus, megengedhetőnek véli, hogy a protestáns pázstörök a katolikus papokkal együtt koncelebráljanak. Küng nem látja be, hogy a laikusok, szükség esetén miért ne misézhesse. Nyilvánvaló, hogy ily koncepció mellett a mise már nem tekinthető az újszövetség áldozatának, sőt az egész szentségi rend is felbomlik.

Az Eucharisztia tisztelete

A pápa, anélkül, hogy ezekkel a teológusokkal vitába szállna, leszögezi az Egyháznak az Oltáriszentségről vallott hagyományos hitét és megjelöli ennek a misztériumnak a papi életre vonatkozó jelentőségét.

Először az Oltáriszentség iránti tiszteletéről beszél. Tiszteletünk általában az Atyára irányul, aki nekünk a Fiút adta. Azonban az Eucharisztiaiban a Fiút különleges módon tiszteljük, mert ebben a misztériumban Jézus életének az a mozzanata elevenedik meg, mellyel önmagát értünk maradéktalanul feláldozta. A kenyér és bor színe alatt jelenlévő Jézust tehát engedelmes önátadásában imádjuk. Mivel azonban a már feltámadott és az Atyia jobbán ülő Jézus van jelen az Eucharisztiaiban, egyben arról is bizonyosságunk van, hogy az Atya Fia áldozatát elfogadta, és bennünket is életre támaszt, ha Fia halálát és feltámadását szakramentális módon ünnepljük. Az imádás egyben hálaadás is. A görög szó „eucharistia” hálaadást jelent. A pápa azon-

ban az eucharisztikus kultuszt nem a szentmisére akarja szűkíteni. E tiszteletnek vannak különböző formái: az Oltáriszentség imádása, a szentségimádási órák, szentségkitételek, negyvenórás ima, eucharisztikus napok és körmenetek, nevezetesen az úrnapi körmenet, engesztelési szentségimádások. A pápa mindezt ajánlja, sőt a fokozottabb eucharisztikus tiszteletben a zsinat által kezdeményezett megújulás jeleit látja.

Az Eucharisztia az Egyház lelkiéletének a forrása

A szekularizált kereszténység a természetfeletti életkibontakozás helyébe bizonyos humanisztikus értéket állít: a közösségi élet élményét, az embertársi szeretetet, a tevékeny szeretet megnyilatkozásait, az emberi élet igénylését, egy új világ teremtésének a reményét. A pápa nem tagadja ezeket az igazi emberi értékeket, csak azt tanítja, hogy ezek bennünk növekednek, igazi keresztény dimenziót nyerne, ha az Eucharistiából táplálkozunk és a szentmisén részt veszünk. A zsinatra hivatkozva megállapítja, hogy az Eucharisztia és az Egyház között kölcsönhatás uralkodik: az Egyház ünnepli az Eucharistiát, és az Eucharisztia mintegy belülről építi fel és táplálja az Egyházat. Ezért azt lehet mondani, hogy az Egyház szentségileg nagycsütörtökön létesült, mert az apostolok akkor léptek Jézussal szentségi közösségbe. Ezt a szentségi közösségtudatot

kell ápolnunk. Nem elegendő, hogy a hívek az Eucharisztia ünneplése alkalmából emberi közösségük tudatára ébrednek, kell, hogy szentségileg eggyé legyenek. Az Eucharisztia táplálja bennünk Isten szeretetét, amely a keresztény élet veleje, hisz Jézus áldozatos szeretete nagylelkű viszontszeretetre sorkent bennünket. Egyben a tevékeny felebaráti szeretet és az ember megbecsülésének az iskolája, mert Jézus példáját kell követnünk, aki megkülönböztetés nélkül minden embernek szeretné adni önmagát. Az Oltáriszentség révén Krisztus a legemberibb közösségbe lép velünk: mi emberibb számunkra mint étel és ital? Az Eucharisztia ezért nem is annyira az isteni fenség, mint inkább a megfoghatatlan isteni leereszkedés szentsége. Hivatva van mindent, ami jó bennünk, meg-nemesíteni és átalakítani és épp ezáltal járul hozzá a társadalomnak keresztény felépítéséhez is.

A papságnak és a kereszténységnek a vertikális dimenzióját alig lehet jobban az újabb keletű horizontalizmussal szemben érvényre juttatni, mint ahogy ezt II. János-Pál körlevelében teszi. A hívek az Eucharisztia által tesznek szert igazi keresztény lelkiségre. A papság viszont felelős az Eucharisztiaért, mert a papság teszi lehetővé, hogy az Oltáriszentség a hívek életető forrása legyen. A szolgálati papság nem nyomja el a hívek egyetemes papságát, hisz az Eucharisztia ünneplése által — amelyet csak a felszentelt pap mutat be — a hívek maguk is alkalmassá válnak az ún. egyetemes papság kifejtésére.

(Folytatjuk)

„Ha az asztalra csapunk...”

Nyugati újságírók beszélgetése Lékai bíborossal

A Die Welt és a Frankfurter Allgemeine Zeitung november 14-i számában adnak hírt a nyugati újságírók és Lékai László, esztergomi érsek közötti beszélgetésről, amely Esztergomban, a primási palotában folyt le.

Három kérdés körül folyt a beszélgetés: 1. Hogy áll ma a Katolikus Egyház Magyarországon és milyen a viszonya a kommunista államhoz? 2. Hogy látja Lékai lengyel hitsorsosai helyzetét a legutóbbi lengyelországi munkámegmozdulások után, amelyek II. János Pál pápa lengyelországi látogatásának a fényében világjelentőséget nyertek? 3. A Magyar Egyház legfőbb gondjaira vonatkozó kérdések: a hitoktatás, — a katolikus sajtótermékek, — a több hitoktató és hitoktatási lehetőség stb.

A primás németül válaszolt, határozottan védve a maga álláspontját. — A beszélgetésnek különös hangsúlyt adott az a körülmény, hogy azokban a termekben folyt le, ahonnan 1948 karácsony másnapján Lékai elődjét, Mindszenty József hercegprímást elhurcolták.

A magyarok kétszer próbálták meg, megjárni a hősi cselekedetek útját, mondta Lékai többek közt. És ezek nem vezetnek semmihez. „Elődeim az esztergomi érseki széken valamikor magyar királyokkal tárgyaltak, akik egyben egy világhatalom, az Osztrák-Magyar Monarchia, uralkodói voltak. Az én helyzetem egészen más. A Pápa is megérti, hogy a lengyel út nem lehet az egyedül üdvözítő út... Nekünk, magyar katolikusoknak, a saját utunkat kell járni. A csehek például szívesen cserélnének velünk, mi azonban nem szeretnénk velük cserélni. Alapjában véve, a lengyelekkel se szeretnénk cserélni... Kommunista államban élünk — mi tovább akarunk élni és úgy, hogy a hívők emberileg érezhessék magukat”.

A lengyel helyzetre célozva, kijelentette: „Ha az embernek a gyomra fáj az éhségtől, nyugtalan. Magyarországon soha nem volt éhség. És hála a mezőgazdasági termelő szövetkezetek jó organizációjának, nincs ma sem... Egyre fölteszik a kér-

dést, a Magyar Egyház miért nem indul már neki? — Nem, ez nem a mi utunk, nem a mi helyzetünk. Nem lenne okos... Nagy, mindent legyőző türelemre van szükség... Ha az asztalra csapunk, nem érünk el semmit.”

Élesen elítélte a báziscsoportokat. Ötvenkét olyan egyházközséget említett, ahol az ősegyház példájára 12 hívő a pap vezetésével mellett szembehegyezkedik a hivatalos egyházzal, mondván, hogy az szolgái. Az egyház nem ezeknek a „hálátlanoknak” köszöni, hogy még él, hanem az egyszerű plébánosoknak, akik lemondással teli szolgálatukat egyszerűen ellájták.

„Nálunk mozdul valami”. Itt említette a teológiai távkurzusokat, 600 jelentkezővel, amiket a Rendszer engedélyezett. És megint a lelkigyakorlatos ház közeli megépítését hozta elő.

Az egész beszéd hangjából, különösen az indirekt szemrehányásokból, amik a feleletekben benne csengtek, világosan kiérződik, hogy ez a sajtóbeszélgetés elsősorban az ő magatartásával szembeni külföldi támadásoknak szól. Általános meglepetést keltett, hogy a nem hűséges nyugati újságírók vezetésével kapcsolatban az Oltáriszentség Romanot, is említette, beleértve II. János Pál pápát is, aki nagyon tapintatosan, de ismételtelen bírálta sorok közt a magyar hivatalos egyház engedékeny magatartását a Kádár rezsimmel szemben.

Két kijelentése Lékainak a külföldi jól informált magyarokat is meglepte: az egyik az, hogy a magyar püspöki karnak nincs befolyása arra, hogy a rezsim a fontosabb egyházi posztokat az egyházmegyékből és a városi plébániáknál kikkel töltsön be. — Az állam 15 napon belül vétőt emel ezeken a posztokon a neki nem grata személy ellen, míg a vidéki plébánosok kinevezésénél a püspökök saját kompetenciájukban járnak el. — A második pedig az, hogy a Magyar Egyház nem tagadja meg Mindszenty, röviddel ezelőtt helyezték el a római Magyar kápolnában egy emléktáblát neki! H. F.

CSALÁDOK ÁDVENTJE

(Folytatás az első oldalról)

sakat. A szülő-gyermek viszonyban, egymás megszentelésében pedig „társmegváltóvá” tette őket. Ezenkívül példát is adott: a második isteni Személy családban született kis gyermekként.

Ennek a születésnek a megemlékezésére készülünk most egész ádventben. Mi lenne, ha ez az Ádvent igaz megújulást hozna CSALÁDUNKBAN IS? Megtanulnánk együtt imádkozni, együtt bűnbánatot tartani, hogy aztán igazabb, mélyebb szeretettel ünneplhessük együtt a karácsonyt és nagyobb felelősséggel álljunk ki a keresztény házasság és család krisztusi eszméje mellé!

Igy induljunk el 1980 Ádventjében! Én, aki már tevékenyen nem igen tudok dolgozni, felajánlom minden imám, szentmiseáldozatom és minden elviselnivalóm: betegségem öregségem, — és eredménykedő szívvel hiszek a családok új ádventjében! — Elsősorban a MAGYAR CSALÁDOKÉBAN. Hogy így a család hivatásának mélyebb tudatában és felelősségében több szeretettel ünnepljék karácsonykor a CSALÁDOK SZÜLETŐ KISDEDET.

Igy kívánok mindenkinek BÉKESSÉGES, BOLDOG KARÁCSONYT!

P. Palánkay-Gausz Tibor SJ

OKTÓBER A RÓZSAFÜZÉR HÓNAPJA. A rózsafüzér az imának az a formája, amelyben az Üdvözlégy Máriák láncszemein, az Édesanya vezetésével, keressük és megtaláljuk, átöleljük az Urat. Megfoghatóvá válik a megfoghatatlan. Az egész Bibliát magába öleli a mellékelt szentirási helyek szerint:

A szentolvasó (rózsafüzér)

(A keresztre Hiszekegyet imádkozunk, a nagy szemekre Miatyánkot, a kis szemekre pedig Üdvözlégyet. Az első három Üdvözlégy után és minden tíz Üdvözlégy — tized — után a Dicsőség az Atyának... következik. Az Üdvözlégyekben a Jézus szó után az alábbi kéréseket, illetve titkokat illesztjük be.)

Az első három Üdvözlégyben:

1. aki hitünket növelje,
 2. aki reményünket erősítse,
 3. aki szeretetünket tökéletesítse.
- (E bevezetés mindig egyforma.)

Az örömdetes olvasó titkai:

1. akit te, Szent Szűz a Szentlélektől fogantál,
Röm 16, 25-27
Offenbartes Geheimnis

2. akit te, Szent Szűz Erzsébetet látogatván, hordoztál,
Tit 3, 4-7
Hoffnung

3. akit te, Szent Szűz a világra szültél,
Hebr 1, 1-13
Sohn Gottes

4. akit te, Szent Szűz a templomban bemutattál,
Gal 4, 3-7
Fülle der Zeit

5. akit te, Szent Szűz a templomban megtaláltál.
2 Kor 3, 4-18
Enthüllte Herrlichkeit

A fájdalmas olvasó titkai:

1. aki érettünk vérrel "verítkezett",
2 Kor 1, 3-11
Troost in Trübsal

2. akit érettünk megostoroztak,
1 Petr 4, 12-18
Leiden der Christen

3. akit érettünk tövissel megkoronáztak,
2 Kor 6, 4-10
Gottesdiener in Trübsal

4. aki érettünk a keresztet hordozta,
2 Kor 4, 518
Todesnot und Herrlichkeit

5. akit érettünk keresztre feszítettek.
1 Kor 1, 17-30
Kreuzverkündigung

A dicsőséges olvasó titkai:

1. aki halottaiból föltámadott, 1 Kor 15, 22-28
Neuer Adam

2. aki a mennybe fölment,
Apg 1, 1-14
Himmelfahrt

3. aki nekünk a Szentlelket elküldötte,
Apg 2, 1-11
Pfingsten

4. aki téged, Szent Szűz a mennybe fölvelt,
Offb 11, 15-19
Bundeslade

5. aki téged, Szent Szűz a mennyben megkoronáztott.
Offb 12, 1-10.12a
Frau und Drache

II. János Pál pápa Németországban

(Folytatás az első oldalról)

pen. A család az az egyetlen megfelelő fészek, ahol méltóan születnek és nevelődnek a gyermekek... A lelkiismeret és az Isten színe előtt kell eldöntenedek, hogy hány gyermeket tudtok felnevelni."

Mielőtt befejezte volna a beszédjét, fölnézett a skriptumból és a leghatározottabb hangon rögtönözve mondta azok címére, akik a tizenegy éves Cornelia Beckert elrabolták: „Hagyjatok föl a szörnyű cselekedettel! Engedjétek az ártatlan gyermeket késelem nélkül szabadon!”

NAGY SZENT ADALBERT SÍRJÁNÁL

II. János Pál pápa legkedvesebb szentjei közé számítja Nagy Szent Adalbertet, a középkori német dominikánus szerzetest, aki nagy tudós — Doctor universalis —, Köln püspöke volt és az egész katolikus világ most ünnepli halálának 700-éves évfordulóját. Sírja a kölni dóm közelében lévő Szent András templomban van. A Pápa, imádságba merülve, térdelt Szent Adalbert sírjánál: „Isten, ki csodálatos vagy szentjeidben, én most mint zarándok térdlek le Szent Adalbert sírján, hogy halálának 700-éves évfordulóján a hívekkel együtt magasztaljalak és megköszönjem, hogy őt, az egyháztanítót és a keresztény élet példaképét nekünk adtad...”

Innét a Pápa útja Kolping Adolf, a Minoriták templomában lévő sírjához vezetett. Ennek a nagy munkásifjúsági apostolnak boldoggáavatási pere éppen mostanában folyik.

A PÁPA BONNAN

A Pápa szombaton az esti órákban érkezett Bonnba, a Münster-térre, ahol a város védőszentjei, Cassius és Florentius sírjánál mondott imát. Amikor fölkelt és felzúgott a nagy tömeg éljenzése, fölment a szónoki emelvényre és hangos szóval kiáltotta: „Gelobt sei Jesus Christus — Köszönöm, hogy ilyen késői órában, ismétlem, késői órában, rendeztetek ilyen szívélyes „Isten hozott”-at”. Aztán imádkozott mindenkéért, fiatalért és öregért. Egy gyermek közbekiáltott: „A jó Isten védje meg a Pápát!” Erre kórusban a többiek: „János Pál, a Te oldaladon állunk!” A Pápa, hamiskásan elmosolyodott: „Melyiken? A jobb- vagy a baloldalon?”

FOGADÁS BRUHL-BEN AZ AUGUSTUSBURG-I KASTÉLYBAN

Carstens államelnök a Pápa tiszteletére nagy fogadóestet rendezett a kölni érsekek és volt választófjedelmek egykori híres kastélyában, ahová a Szövetségi Köztársaság 500 képviselőjét hívta meg.

A Pápa bevezetőjében, dicsérve Németország politikai stabilitását, békeszeretét és polgárai szorgalmát, azt mondotta: „Népük számára azonban mégis megmaradt a fájdalmas kettéosztás, amelyről én azt hiszem, hogy egy egyesített Európában megtalálja a megfelelő békés megoldást.” Utána négy szemközt beszélt külön Carstens elnökkel és Helmut Schmidt kancellárral. Ezalatt összegyűltek mind, akiknek Németországban a politikai, gazdasági, tudományos és a társadalmi életben vezető szerepük van.

A gyönyörű történelmi lépcsőházban fogadta Carstens elnök a nagy vendéget. „Mi üdvözljük Önben a Pápát, aki nagy erkölcsi tekintélyével fár-

hatatlanul kiállt a béke megőrzéséért és a több emberiségért. A Pápa egy megosztott országot látogat meg, amelynek népe a megosztás miatt s az azzal járó családi és baráti kapcsolatok szétszakítása alatt szenved.”

Carstens kifejezetten a lengyel néppel való kibékülést, amiben katolikusok és protestánsok egyformán az élen jártak, emelte ki. A Pápa válasza így szólt: „Minden nép multjában és életében fény és árnyék váltakoznak; például a legnagyobb emberi és keresztény nagyságnak, de mélységek, megpróbáltatások, mélyen tragikus események váltják egymást... Különös öröme szolgál, hogy ez a kölcsönös megértés mindkét oldalon nő...”

A protestáns elnök mélyen meghatódva lépett oda a Pápa elé, megfogta mindkét kezét: „Egész szívemből köszönöm Önnek!” — Kettőjük mögött előkelően és nagyon finoman, mint valami középkori festmény, állt az elnök felesége, Veronika Carstens.

A PÁPA OSNABRUCKBEN ÉS MAINZBAN

Vasárnap, november 16. Sűrűn permetező esőben, agyagos sárban gyűlt össze 140.000 katolikus hívő ezen a diaszpóra-vidéken, mert, ahogy ezek a derék emberek mondták: náluk becsület dolga megjelenni, ha „az ő Pápájuk jön”.

Mikor a pápai „látóbusz” közeledett, fölvonják a „Bus- und Bettag” miatt félárbócra eresztett zászlókat, az emberek nekilekkesednek és II. János Pál pápa mindjárt rátalál beszédjében a megfelelő szóra és akcentusra ezen a szórányvidéken, ahol a katolikusok száma csak 15%. „Az Egyház legfőbb pásztorja jött ma Hozzátok, hogy Veletek együtt hálát adjon az Istennek bátor hitvallástokért és megerősítsen abban, hogy Krisztus megváltásának élő tanúi legyetek... Nekünk öntudatosan el kell határoznunk magunkat, hogy hitvalló keresztények akarunk lenni és van bátorságunk arra, hogy ha kell, különbözzünk a környezetünkötől.”

De II. János Pál nem lenne az, aki, ha nem fűzte volna hozzá: „Bátorítani szeretnék Benneteket, keressétek a kapcsolatot a Ti evangélikus keresztény testvéreitekkel, igaz hitben és azt mélyítsétek el.” Fölvívta figyelmüket arra, hogy éppen a háború és a háborúutáni évek, évtizedek taníthatták meg őket, mennyire egy volt a gondjuk és örömük az evangélikus testvéreikkel, főleg ott, ahol az Úr Jézus Krisztusban való hitet következetesen élték és ápolták.

Azon a helyen, Münster és Osnabrück között, ahol 1648-ban a westfáliai békét kötötték a 30-éves vallásháború után, ahol éppen a „cuius regio, eius religio” elvét törték össze, szólította föl a Pápa az Egyház egységére az összes keresztényeket.

A Pápa fölszólította a katolikus keresztényeket, hogy szeretetreméltóan és ne tolakodóan bátorítsák evangélikus testvéreiket is arra, hogy vallási meggyőződésüket és életformájukat Krisztusra való tekintettel erősítsék és mélyítsék el.

MAINZ: 300.000 MUNKÁS ELŐTT A MUNKÁSKÉRDÉSRŐL

Az amerikai repülőtéren, amit külön erre a célra engedtek át, a délutáni alkonyatban 300.000 ember, főleg munkás, várta a Pápát rendületlenül csípős hideg szélben. Sok volt köztük az idegen munkás, ezért nevezték el ezt a délutáni misét „a népek miséjének”. Itt találkozott a Pápa a munkásvilággal, közel a mult évszázad nagy szociális püspökének a sírjához, Wilhelm Emmanuel Ketteleréhez. Ezért is választotta ezt a helyet arra, hogy korunk egyik legfontosabb kérdésében az Egyház Feje, Szent Péter Utódja, állást foglaljon. „Az emberi munka problémája középonti ténye annak a szövetségnek, amit a Teremtő a maga képére és hasonlóságára alkotott emberrel kötött, és amit megerősített és megújított Jézus Krisztusban, aki Názáretben sok évet töltött műhelyben... Ezért foglal el központi helyet a munkáskérdés az evangéliumi igazság hirdetésében, különösen a mai modern világban. A munkának az egész életre kiterjedő területét ezért kell megvilágítani az evangélium fényének... Az ember munkája fölött föl kell ragyognia az isteni igazságosság és szeretet fényének. Nem boríthatja árnyéka sem az igazságtalanságnak, sem a kizsákmányolásnak, sem a gyűlöletnek vagy az ember megalázásának.”

A Pápa ezzel kapcsolatban emlékeztetett XIII. Leó híres enciklikájára, a „Rerum Novarum”-ra 1891-ből, majd a II. Vatikáni Zsinatra és a Legfőbb Lelkipásztor aggodalmával kérte, az illetékesekhez is fordulva, „Ne engedjétek, hogy hívő előharcosoknak ez a szellemi öröksége a szociális kérdés terén nyomorultul tönkremenjen...”

Itt gondolok más országokból jött munkásokra is, akiket Ti hívtatok ide és akik veletek együtt megeremtették azt, aminek ma örültek... Itt is olyan megoldást kell keresni, ami emberi érzésükben nem sérti meg őket és családjuk lelki igényeivel is számol.”

Ennek a nagyjelentőségű beszédnek a végén, szólt az emberiséget fenyegető legnagyobb veszélyről, a háborúról, az európai népek eme nagy tragédiájáról. Százazrek kirobbanó tapsorkánja mellett mondotta: „A háború rettenetes szenvedése és gyalázata soha többé nem ismétlődhetik meg! Soha többé! Sem gyermekeink, sem unokáink életében! Sem ezen a kontinensen, sem másutt a világon!”

Ugyancsak Mainzban a Dóm-Múzeumban találkozott az Evangélikus Egyház Tanácsának vezető tagjaival.

A protestánsoknak ezt mondotta: „Luther Márton 1510-ben Rómába zárandokolt a két Apostolfjedelm sírjához. Ma én jöttem Hozzátok mint zárandok, Luther Márton szellemi örököseihez... Nem akarjuk egymást kölcsönösen elítélni! De bűnünket egymásnak meg akarjuk vallani!” Az Egyháztanács feje, Eduard Lohse püspök, a találkozásról többek közt kijelentette: „Ez a találkozás a jövőbeni együttműködés szempontjából nagyjelentőségű... Még hozzá kell tennem, hogy II. Já-

nos Pál pápából meleg szeretet és testvériség árad. Megvan az a képessége, hogy pápai hivatalát háttérbe szorítva, mint embebrrel és kereszténnyel lehet vele beszélni.”

ALTÖTTINGBEN „A ZENGŐ ÉS ÉNEKLŐ” VÁROSBAN

Altötting ősrégi német Máriakegyhely, olyan mint Lourdes, Fatima vagy Máriacell. A kolostor-teret az esti kivilágításnál a környező út- és utcatorokkal előzőnlörte a nép, úgy hogy állóhely sem maradt szabadon. Itt adtak egymásnak találkozt a női és férfi szerzetesek, az összes német és osztrák püspökök, meghívták Tomasek prágai érseket; Lécai bíboros is bejelentette részvételét, aztán betegség miatt nem jött el.

A Pápa hosszú és változatos németországi útján sehol sem énekelt a nép olyan szépen, hatalmasan és szívhezszólóan Mária-éneket mint itt; a Kormány, az Egyház képviselői és a nép sehol sem vettek olyan ájtatosan részt a szentmisén és a szentáldozáson, mint itt, és sehol sem hullámozott olyan lenyűgöző erővel a Te Deum mint itt.

A PÁPA MÜNCHENBEN

Ahogy az előrelátható volt, a katolikus bajor fővárosban mozgatott meg ez a látogatás legnagyobb tömeget. Kora hajnali óráktól kezdve több mint egy millió ember hömpölygött a város központja felé: a Miasszonyunk Dómja, a Marienplatz, a Residenz, a főpályaudvar felé és 600.000 ember, főleg fiatalosság, a híres „Theresienwiese” felé, ahol a délelőtti nagymise volt.

Altöttingből különvonattal érkezett a Pápa Bajorország fővárosába. A Kormány, a Város és az Egyház képviselői már itt fogadták. A nevét a város aranykönyvébe itt az állomáson írta be a Szentatya, oda, ahol az állt: „Őszentsége látogatása” írta határozott vonásokkal: Ioannes Paulus PP II.

42 különvonat, 5.000 autóbussz és sok tízezer személykocsi ontotta a sok embert az óriási rétre (Wies'n). A pápai különvonat késett, az idő is, mint ha csak játszott volna a tömeggel: hol ki akart derülni, hol beborult. A főpályaudvaron a Pápa, Ratzinger müncheni bíboros oldalán, szállt be a már legendás „látóbusz”-ba és indultak a Theresienwiese felé.

A 600.000 hívő részvételével tartott nagymisén szentbeszédében magának és a hívősegregnek egyaránt tette fel a kérdést: „Hogy lesz ez tovább a mi világgunkkal, amely katonai blokkokba, szegény és gazdag népekre, szabad és totalitárius államokra van széthasadva? Újra és újra lángolnak föl egyik vagy másik részén a földnek háborúk, amelyek halált és nyomorúságot árasztanak az emberekre, közel és távol történnek újra és újra a legdurvább és legvadabb erőszak- és véres terror-cselekmények.” — Kérdések, amikre nincs válasz. A Pápa itt megemlíttette protestáns testvé-

(Folytatás a 4. oldalon)

SZENTOLVASÓ KÉPES MAGYARÁZAT

Kedves Olvasóinknak és különösképpen a magyar családoknak, karácsonyi ajándékkul szánjuk az újsághoz mellékelt teljes szentolvasó képes magyar-
zatunkat. Ez a melléklet különösen az iskolás fiataloknak nemcsak megmagyarázza a szentolvasó mondásának a módját, de egyben képekben is szemlélteti az egyes titkok tartalmát. — (A szép szemléltető képsorozat P. Cserháti Ferenc Kálmán OFM, berni magyar lelkes „tájékoztató” leveléből való.)

VIDA ISTVÁN (Tübingen):

„Szökj fel álmos óriás!”

TÍZ ÉVE HALT MEG KERKAI PÁTER, A KALOT MEGTEREMTŐJE

Most tíz éve, 1970 november 8-án, a pannonhalmi szociális otthon betegtermében ért véget földi útja. Egy nappal később lett volna 66. születésnapja. Hogy ki volt Páter Kerkai Jénő, odahaza és külföldön, sokan tudják. Számszerű becslés szerint legalább 2 milliónyi a n lehetnek életben azok közül, akik látták, hallották, ismerték. Érthető, mert a KALOT egykori alapítója és vezetője az országban nagyon sokfelé megfordult, hogy találkozzák a parasztfjúsággal, meg avval a számtalan faluvezetővel — kivált papokkal és tanítókkal —, akiknek a parasztság felemelkedése szívében feküdt. Nevét-hírét ezen túlmenően azonban még többen ismerték: a népi írók és néprajzkutatók, széles táborukkal együtt, — a különböző rendű s rangú politikuskok, gazdasági vezetőemberek, — és persze a mindenre figyelő hatósági és sajtókukacok. Barátai, ellenségei sorából érdekes még felidézni két irányzatot. Mindkettő sokszáz vagy ezer személyt foglalt magában. Az egyikhez a „falujáró” kommunisták tartoztak, akik 1945-46-ban a KALOT-csoportok szétzúzása végett járták az országot, kevés sikerrel, sok erőszakkal s némely összetűzésben póruljárva... A másik tábor láthatatlan maradt, mert azokból a szerzetesekből és szerzetesnőkből állott, akik Páter Kerkai kérésére naponta imádkozták a KALOT sorsáért.

A KERKAI MOLNÁR FIA

Ma a zalamegyei Csesztreg-hez tartozik Kerkaújfalú, ahol 1904-ben született. Apja molnár volt, malma ott állt a Kerka-patak partján. Nyolc dédszülsője közül hat származott erről az ősi göcseji vidékről. A zalaegerszegi gimnáziumba járt, ahol Mindszenty, a későbbi hercegprímás volt a hittanárja. Némi kis családi tusát követően belépett a Jézustársaság rendjébe. Jezsuita életének egyik állomásán, Kalocsán találkozott vele először, ahol a kollégium felsős diákjainak tanulmányi felügyelője lett. Már ekkor, huszas éveinek közepe táján fölébe nőtt a mezőnynek. Ébresztő, mozgató egyéniség, aki új fejezetet nyitott az öreg konviktus történetében. A kor világproblémáira terelte figyelmünket, az egyház szociális mulasztásait se palástolta és vasárnap délután olykor elment velünk a helybeli földmunkásegyletbe is, hogy a magyar szegényemberek sorsát megtagasztaljuk.

Ma világosan látom, hogy már ekkor, 1930/31-ben — immár 50 éve — magjában megvolt Kerkaiban az a korszakos terv, amelynek a megvalósítására egész életét reáttette. Tanulmányai befejeztével, mint kész páter, 1935 őszén Szegeden néhányadmagával nekifogott, hogy megszervezze a magyar parasztságnak Hunyadi, Kapisztrán vagy Dózsa óta legnagyobb mozgalmát. Az indulás előtti évek jóformán minden szabad percét a felkészülésre fordította. Alulról és kicsiből, a semmiből kezdte s a falúfiatalságára építette a KALOT: a katolikus agrárfjúság legendáshírű szervezetét. „Szökj fel álmos óriás” — így kezdődött az első indulója.

CSELEKEDNI AKART

A falusi szegénység és elmaradottság hazánk legcsúfosabb szégyenfoltja volt. Az akkori helyzettel kapcsolatban így írt később Varga László páter: „Az írók egy csoportja, Veres Péter, Illyés Gyula már alaposan fölírta a közvéleményt, ám ezenkívül nem történt semmi. Akkor jött Kerkai, ő cselekedni akart és mozgalmat szervezni...” S ha éppen idéztünk, idézzük mindjárt Kerkait magát is: „Valláserkölcsei alapon állunk, tagjainkat kötelességtudásra neveljük: Istennel, hazával, családdal és fajúval szemben. A krisztusi életben látjuk az egyén megújulásának legfőbb forrását, de ugyancsak Krisztus nevében követeljük népünk szociális életének fejlesztését is.”

Nem kétséges, hogy ezt a célt egészséges földreform és kulturált telepítés által lehetett csak elérni. Kerkai KALOT-ja ezt egyértelműen akarta. Támadt is emiatt sok súlyos vizsálva „fölfelé”. De inkább a kész ténylek, mint a meddő viták útját választotta. Akcióprogramját vázolva: először szervezkedni, összekovácsolni, — másodsor az általános és szakmai műveltséget fejleszteni, — harmadszor — evvel párhuzamban — a valláserkölcsei fundamentumot erősíteni. Ebből az előkészületi szakaszból továbblépni, földbérlet-szövetkezeteket alakítani és a gyakorlatban bebizonyítani az intenzív kisparaszti mezőgazdaság fölényét. Talán majd egyszer megszületik az a mű, amely bemutatja a KALOT hiteltel és történetét, amely nagy sikerek ellenére „befejezetlen szimfónia” maradt.

A KALOT SIKERE ÉS VESZTE

Hogyan izzadták, kalapálták össze Kerkai és társai azt a sok mindent, ami 8 év alatt megvalósult? — A több mint 2 ezer helyi egyesületben több mint félmillió tagot. — A 20 népfőiskolát, hozzávaló tanárokkal és 30 e-zernél több résztvevővel. — Nyolc népfőiskola mellett kertművelő tangazdaság is volt. Akadt, amelyik fűrészteleppel, asztalos és faragóműhellyel rendelkezett, vagy pékséget és térszakté-üzemet létesített. — Jánosiban 250 holdon telepesképző mintagazdaságot szerveztek. — Az egegi határban 418 holdon megalakult 18 ifjú házaspár új települése. — Vége sincs a sorolásnak: központi sajtóról, nyomdáról, nép-és egyházművészeti stúdióról, 250 dalkórusról, 60 zenekarról, könyvtárakról, sportletről stb. lehetne beszélni...

Sok politikus szemét vetett az értékes, gyarapodó seregre. De a „kisatyá” — így szólították Kerkait környezetében — mindenkivel, még a történelem szörnyeivel szemben is igyekezett megőrizni mozgalmát függetlenségéig. Ez sikerült neki a háború alatt, mikor pl. az egész ifjúságot elnyelni hivatott „Levente”-intézmény-nyel jószomszédi egyezsége jutott. Am megghiúsult a háború után, mert a kommunisták 3 évi „párbeszéd” után letarolták a háborús veszteségei ellenére feltámadt KALOTot. A negyvenes évek elején járó páter írta akkoriban egy barátjának: „Nem panaszkodunk, tesszük a lehető, nyikkanás

legfeljebb az akasztófa alatt lesz időszerezű... És valóságos eredmények kísérik ezt a magatartást. Falu-lelki gyakorlatos házakat alakítottunk szegényesen, csendesen, a régi híres népfőiskolák helyett. Ezen a télen 4500-an mentek át 4 napos lelki gyakorlatos vezetőképzésen. A férfizárándoklatokon résztvevő legények száma meghaladja a 100 ezret.”

EGY „NÉPELLENES” LELKÜLET

Aztán ennek is vége, Kerkait rendje Kaposvárra helyezi, ahonnan 1949 februárjában eltűnteti, majd elítéli a politikai rendőrség, mint „népelelles összeszeküvő”-t. Tíz évvel később szabadul, 1959 szeptemberében. Fél szemére vak, idegzete súlyosan sérült. Ekkor 55 éves, elmegy hajógyári segédmunkásnak, utána Püspökszentlászlón favágó és kerti munkás. Hatvanéves sincs, mikor roncsolt szervezete lerobban. Szívinfarktus, munkaképtelenség. Egy év után feltápáskodik, a pannonhalmi szociális otthonba megy, de nem mint gondozott, ha-

II. János Pál pápa Németországban

(Folytatás a 3. oldalról)

reit, akik ezen a napon bűnbánat és imanapot ünnepelnek (Buss- und Bettag). „Ebben a szívügyünkben a Római Katolikus Egyház velük van. Foglalják bele, kérem, imájukba ezen a napon katolikus polgártársaikat és testvérüket, János Pált is gondjaival együtt.”

Közben egyre zordabb és jegesebb lett a szél, rázta az oltárterítőket, mindenki összébb húzta a kabátot és az anorákot, az embertenger a hidegben egyre jobban hullámozott. A végtelen türelmű pápai ceremóniárus, Virgilio Noé, is aggodva figyelte urát, ahogy fázik. Próbálta összébb húzni a szélől szaggatott miszeruháit.

Elmúlt délután egy óra, amikor elhangzott a befejező áldás az egész világ felé. Az emberblokkokban még mindig áldoztak a sokezek, amikor az üveglátóbusz könyörtelenül elvitte a Pápát. akit más helyeken, más tömegek már várva vártak. A rendezőségnek és a „Grenzschutz”-nak minden erélyére szüksége volt, hogy az emberáradat a nagyon törekenynek látszó pápai járművet haladtában össze ne nyomja.

BÚCSÚ NÉMETORSZÁGTÓL

II. János Pál pápát a München-Riem-i repülőtéren Carstens Szövetségi Elnök, bajor részről pedig Strauss miniszterelnök búcsúztatta. A Szentatya oldalán ott voltak szinte állandó kísérei, Höffner kölni- és Ratzinger, müncheni bíboros érsekek és sokezer hívő. — A láthatóan nagyon kimerült Pápa megindult hangon búcsúzott:

„Öszinte köszönetet szeretnék mondani a Jóistennek és minden embernek a búcsú pillanatában ezeknek az átélt egyedülálló élményeknek az ajándékáért német földön. — Én a keresztény egységet akarom szolgálni... Szilárd bennem a hit, hogy a keresztények egysége az igazságban és szeretetben már úton van. Az elválás és a szakadás ideje ismeretes előttünk. Hogy meddig tart az út az újraegyesülésig, nem tudjuk. Nekünk ezt az utat tovább kell járnunk és

nem — alkalmazott. Teste hanyatló árny, lelke töretlen: felcsap önkéntes „szolgáló”-nak a betegek s elaggottak mellett, közben akciót indít egy népfürdő létesítéséért Györszentmártonban, a holmijait éppen átkutató politikai nyomozókna pedig 4-órás előadást tart a kereszténységről.

Felmerül a kérdés: nem kerülhetne volna el a testi-lelki csapásokat, melyek végül korai halálához is vezettek? A választ már 1948-ban megadja egy levélben: „Sokan biztatnak, hogy szökj em ki. De ezt nem teszem. Ha már halálra van ítélve népünk, álljunk mellette és haljunk meg vele.” És 20 évvel később, ki tudja hanyadik összeroppanásakor egy hevenyészett végrendeletben: „Életem halálom egyetlen szerelménem most is a magyar népet s hazát tekintem. Az előkészületi évekkel, a szervező munkákkal, a börtön szenvedéseivel és az eljelentéktelenedés szíves vállalásával. Vigasztaló tudat, hogy odaátrol is lehet hatékonyan folytatni a földi életfeladat szolgálatát.” — A pátosz hiteles. Hívő lelkében a nép szolgálata egybeforr a krisztusi keresztvállalással. Vele kapcsolatban különös hangsúlyt nyer a temetése napján elhangzott búcsúzó: sírkeresztje földi útjának kudarcat jelképezi, de nem kevésbé — végső reményünket.

nem megállunk. Sokat kell még ezért tennünk, főleg kitartani az imádságban.”

Búcsúzásul áldását küldte az ország minden polgárának, belefoglalva azokat is, akik az ország határain túl élnek. Aztán újra a körülállókhoz fordult: „Nagyon hálás leszek, ha Önök, fiai és lányai ennek az oly jelentős nemzetnek, örökösei egy kimagasló kultúrának és utódjai olyan nagy személyiségeknek, akik Európa és a világ történelmét formálták, — ha Önök egyre jobban és jobban úttörői lesznek annak a szeretet-civilizációnak, amely egyedül képes a mi világunkat emberhez méltóvá tenni. — Ez az én utolsó áldó óhajom...”

Aztán elfordult a Pápa. Az elmúlt öt nap óriásprogramjának minden élmenye, annyi fizikai, szellemi és lelki erőfeszítésnek a fáradsága ülte meg jószagos arcát. Hófehér reverendás alakja mintha megnyúlt volna amint Carstens és a vezénylő tiszt mellett hallgatagon elhaladt a díszszázad előtt... Utolsó kézzorítások, különösen Carstens elnökkel, akihez láthatóan lelkileg közel került ezen az úton. Aztán egyedül, egészen egyedül, indult tovább a piros szőnyegen a Lufthansa-gép felé. A lépcsőnél visszafordult. Szótlanul intett búcsút mind a két kezével. Aztán indult fölfelé, megint egészen egyedül. Hosszú reverendájába megbotlott, de aztán megkapaszkodott a karfába... Ahogy így néztük az egyedül távozó Péter-utódot, döbentünk rá arra, hogy milyen magányos ember is az a Szent Péter-utód! Százmilliók gondjával, egy világ gondjával — egyedül. — Fölfért a lépcsőn, utoljára fordult meg, szótlan áldásra mozdult a keze és az ajka, aztán eltűnt a repülőgép ajtaján. A tömeg szótlanul követte nézésével. Carstens, Franz Josef Strauss arca mélyen meghatottnak látszott. Hirtelen integetni kezdett Strauss, aztán az egész elől állók, mert a gép ovális ablakában, mint valami finom foglalatban, megjelent II. János Pál pápa kedves arca és áldást osztó keze. **Harangozó Ferenc**

Mécs László:

MAGYAROK MISEKÖNYVE

Kiadatlan vers-fűzér a költő hagyatékából

Napok óta, bár még csak november eleje van, apró pelyhekben, de szakadatlan hull a hó. Most is, amikor a sorokat írom. A hóhullásról egy régi Mécs-vers jut eszembe, így kezdődik: „Véletlenül... vagyis az Úr utána nem nyomozható — hajszál estét is kutató — tervéből sűrűn hullt a hó...” Vagyis hát nincsenek véletlenek. Minden „véletlen” egy „magasb harmónia” (Arany János) részeként nyer értelmet, az életben mindennek, ami velünk történik, célja van. Annak is, hogy nemrégiben, váratlanul, kanyargós úton-módon éppen hozzám került („kézirát gyanánt”) egy írógéppel írt és sokszósított vastkosabb fűzér — szép, jelképes linometszettel a kék fedőlapon s a cím: *M a g y a r o k M i s e k ö n y v e*. Szerzője pedig *M é c s L á s z l ó*.

A fűzethez, vagyis inkább könyvecskéhez, néhány soros „bizalmas” jelzésű útbaigazítást, ill. kérelmet tartalmazó lapot mellékeltek. Megtudjuk ebből, hogy Mécs László „Magyarok Misekönyve” c. műve feltehetőleg 1939 és 1949 között készült, de „ezidőszerint (?) nem kerülhet kereskedelmi forgalomba”; azután, hogy a „kézirát első példányát” átadták Mindszenty bíborosnak „a bécsi Pázmáneumban való megőrzésre”. Azt hogy a költő kézirátáról, keze írásáról, vagy csupán ennek a fűzethez a gépírásos „eredetijéről” van-e szó, a fogalmazás homályban hagyja (A Mindszenty-hagyaték rendezése remélhetőleg egyszer majd világosságot derít!).

Az említett kérelem pedig az, hogy „a kis remekmű kézirátának tulajdonosa ne adja kölcsön azt senkinek, mert csak személyes, házi használatra készült”; továbbá hogy „bizalmas baráti körben jelölvesztés, de nyilvánosan nem adható elő és sokszorosítás róla nem készíthető”. Kéri azt is, hogy „a költő érdekében” mellőzzék a sajtóban való közlést vagy ismertetést.

Mindezek a kikötések, feltételek annakidején (nem tudni pontosan, melyik években) természetesen a költő védelmét célozták. Most azonban, két évvel Mécs László halála után, felmentve érezhetjük magunkat a tilalmak alól, nem látva okot, miért ne közölhetnénk most már, legalább mutatóba, néhány verset a Magyarok Misekönyvéből, ezzel is áldozva Mécs László tiszta emlékének.

A „Magyarok Misekönyve” egy 34 részből álló költemény-fűzér, beosztása általában követi a liturgikus szentmise rendjét. Aki a „rég”, lelkesítő, zengőhangú Mécs Lászlót keresi a versek mögött, meglepetéssel találkozik. Ez a magyar mise nem az „Öröm piros miséje” már, hanem engesztelő áldozat: könyörgés a mélybe hullt nemzet sorsának jórafordulásáért. Döbbenetesen zúg itt a Confiteor, ilyen egyetemes, országos gyónás nem zokogott még templomban: „Gyónjad, magyar népem: Én vétkelem... én igen nagy vétkelem...”; itt „Chronica Hungarorum” a Szentlecke, magyar századok vérzivataros krónikája; — tavasz-csengetyűk csilingelése helyett itt komoran zeng a magyar zsoltár: „Hogy lennék boldog, míg gyászt hord hazám?!”; — itt „A ká-

A fiatal Mécs László

romkodó Magyarorszáért” esd a könyörgés, belátva hogy: „Nem az Isten-, a bűn büntet”.

Ezekben a költeményekben valódi revélációként egy eddig ismeretlen Mécs László tűnik elénk, aki eldobta még költői díszit is s gátnak áll a színes szép szavak áradata elé. Már nem a „fényvirágos ormok” fűtjűs vándora, nem kacagnak többé arany-trombiták, nincs szó-mámor, „szépség-ópium”, — itt meztelenül-egyszerű, evangéliumi-erős szavak szólnak s néha olyan drámai erővel, amilyenre az egykori Mécs-versekben alig van, talán nincs is példa.

A „Magyarok Misekönyvé-ből az Életünk ad elsőnek közre részleteket, abban a tudatban, hogy ezzel Mécs László költői hírnevét emeljük magasabbra és hiven ápoljuk emlékét.

Szamosi József

BEHARANGSZÓ

A fák, mint torz kísértetek, ködökben ballagnak át a télen dérütöten s menyasszony-szép lesz mind tavaszba érve. Így jöjjetek, így jöjjetek misére!

Vándormadárnép bizva jön s batyutlan, csak szívet hozva hosszú éhű útban s Május mond Ament szívük nagy hitére. Így jöjjetek, így jöjjetek misére!

A pásztorok otthagya gondok ólját, meglették Jézust, a Jóhír hozóját, hogy van gyógyír a szív minden sebére. Így jöjjetek mind a magyar misére!

*

HINTS MEG ENGEM URAM IZSÓPPAL!

Én nem jövök se hős gyanánt, se szenten; se legendában, se tündérmesében nem jártam én, nem rózsafán teremtem: Emberországából jöttem én, Uram!

Tékozló voltam tékozló fiúkkal; együtt lakoztam házasságtörőkkel; páváskodtam pávákkal s más hiúkkal: Emberországából jöttem én, Uram!

Kloáka-párák, patkány-forradalmak, véniagarás világháborúknak nyomán, jajongó vad világsiraimak zord országából jöttem én, Uram!

Népemmel együtt próbából, akartan átengedél sátánnak s én Jób gyanánt trágyán cseréppel sok sebem vakartam: Emberországából jöttem én, Uram!

Mégis! Misézniem kell, mint más magyarnak, megistenülnöm, hogy ne lenne lelkem, se népem lelke már sátáni gyarmat, bár Emberország küld Hozzád, Uram!

Azért izsóppal hints meg és malasztal, legyek hollóktól jött hőszi holló; misézniem kell: legyek Hozzád hasonló, bár Emberország küld Hozzád, Uram!

AZ ÚR OLTÁRÁHOZ MEGYEK

Testem hármás kenyér-víz-tűz talányból, meg sóból, kénből álmodá a Föld. — De együtt víz, kenyér, kén, szén öregszik s velük vénül testem, bár néha lángol, mint bükkfa, hogyha őszi lombot ölt.

Lelkem malasztból, hiből és reményből és szeretetből álmodá az Ur. Ho! énekelsz fény-áriát te fényből való madár, lelkem, ha majd alattad testem, mint vén fa, porrá szúvasul?!

Azért az Ur oltárához megyek fel, míg rámered az élet-alkonyat s örök kenyérrel és élő vizekkel megvidámítja, megfiatalítja nyűvösre való ifjúságomat.

De boldog lenni csak boldog családdal, szirmos májusfa lenni igazán és szoltározni erdővel tudok csak! csak részegen virágzó kerti fákkal, — Hogy lennék boldog, míg gyászt hord hazám?!

Azért, Uram, Hozzád hozom hazámat, amelyet csúnya csonkaságba vert az örült század, rémuralmi lázak rontóitak s történelmi lelke gyászt énekel, míg teste: téli kert.

Csúf csonkaságát gyógyítsd mint remélte; a bor s kenyér átistenült íze tápláljon sok hős, szentet benne s élte legyen vidámító, fiatalító, világ végéig tartó szentmise!

*

CONFITEOR

Gyónjad magyar népem: „Ha vihar sepert át rajtam, imádtalak Uram! — Máskor gyertyát gyújtottam országos fekete misékben sátánnak. Én vétkelem, én igen nagy vétkelem!

Mint viharos erdőn, gyűlölködő fáim ágai doronggá durvultak és Káin gyilkával, magyar fa magyar fát vert kérgen, virágon. Én vétkelem, én igen nagy vétkelem!”

Gyónjad magyar népem: „Mindég megimádtam az erőt, gazdagot, idegent, hibátlant. A megalázottat nem szántam, nem védtem. Én vétkelem, én vétkelem, én igen nagy vétkelem!

Minden szív a jóság morzsáin tengődött, mert paraszt-, proletár-, úri- s művészgöggök konkolyt vetettek az egymás vetésében. Én vétkelem, én vétkelem, én igen nagy vétkelem!

Hogyha hátszegettől sultogás folyt, nyomban oláhról, zsidóról csúfos jelzőt mondtam. Hogy a tót nem ember: mondta pár idéttlen kiskirály. Én vétkelem, én igen nagy vétkelem!

Egymás közé árkot rágalmazott rajtam kuruc-labanc, ó-újhitű magyar. Hagytam. Szívemen százados hasadással éltem. Én vétkelem, én vétkelem, én igen nagy vétkelem!”

Gyónjad magyar népem: „Nagy népek új buja eszméinek sok volt seprője, ocsuja: sokszor e kilökött hulladék volt étkelem. Én vétkelem, én vétkelem, én igen nagy vétkelem!”

Isten Szent Bára! Vedd át minden bűnöm: váltódjak meg! Másképp el kell tűnnöm s jön a nem-„nagyszerű halál!”:

Én vétkelem, én vétkelem, én igen nagy vétkelem!”

*

DOMINUS VOBISCUM

Ki máma él, mögötte és előtte megy egy láthatatlan élet-karaván. A kis virág ott mondja szín-miséjét virág-elődök emlék-avarán. Mosolygásában ösök bája éled s köszönt: „Az Ur legyen tevéled”.

Nálunk az oltár mind erekye-tartó: szentek, mártírok emlék-avarán miséz az Egyház s minden pap szavában a multba tűnt zarándok-karaván üzenget néktek égi illatokkal: „Az Ur legyen mindnyájatokkal!”

Magyar misénkben szintén így misézünk. Megcsókolom Szent István jobbkezét, László bárdját, Rákóczi szent keszvét, Széchenyi értünk tébolyult eszét, s remény remeg minden nagy kinon, kis bűn, míg mondom: „Dominus vobiscum!”

Áldott legyen, ki itt velünk miséz: közös multon közös jövőt akar; szánt, könyvet ír, bányát fúr, gyárat épít s testvér tud lenni, nyelve bár magyar, sváb, szász, román, zsidó, szláv, székely, kiskun.

Testvérek, Dominus vobiscum!

*

FELAJÁNLÁS
(Kenyer és bor)

Emlékezz arra megváltónk, Jézus, hogy ácsmunkára alkalmas, vérdús emberi tested testünkéből vetted. Szűzanya szíve Magnificátot zenélt feletted, ne fogjon a ránk kimondott átok.

Az embertest meg kenyérből épül. Nincs kenyérátok, izzadság nélkül. Ember vetette, fűtly szolt felette, — de óvni kellett rontó erőktől, míg kiserette a veríték-, vér-, könny-szomjas földből.

Emlékezz arra Jézus, hogy véred Ádamból indult, öskigőy-méreg szennyével terhelt, sok nemzedéknek vétkeit sodró vérünkéből vetted. Szűrön szűretted: Szűzanyád szíven szeplőtlen szépnek.

A vér, a vérünk hajtja a vaskos állati énünk; hajtja magasztos égvivó énünk; szellemi égbolt álmait; tudat-alatti titkok árnyait, tébolyt, mesét, legendát, imát és szitkot.

Az ember teste kenyérből épül, de lelke hozzá a bortól szépül: szentek borától, költők borától, a malaszt égi bormámorától új, friss zenére pezsdül fel mindég a lélek vére.

Emlékezz Jézus, hogy magyaroknak teste vagy s vére. Veled egy-vér-testünkben testvér-szívek dobognak. Most felajánljuk testünk-építő, lelkünk-szépítő kenyereink-borunk: istenítsd, éltesd!

Segítetek!

Kedves Magyar Testvérek!

Karácsony közeledtével ismét a szabad világban élő honfitársainkhoz fordulok az itáliai magyar menekültek támogatásáért. Ennek szükségességét különböző újság-cikkekből és előző körleveleimből mindenki jól ismerheti. Keresztény és magyar kötelességről van szó!

Olvasnivalók küldésével is sok örömet okozhatunk a pénztelenség mellett tetlen-ségre is kárhóztatott menekülteknek.

Egyben kérem, hogy az adományokat ne az én nevemre küldjék, hanem a római magyar iroda címére: Comitato Cattolica Ungherese, Via della Conciliazione, 44. I - 00193 Roma.

Szívből kívánok mindnyájuknak Isten kegyelmében gazdag karácsonyt és boldog újévet!

Róma, 1980 Karácsonyára.

P. Salamon Z. László OFM Cap
magyar lelkipásztor

M e g j e l e n t
MINDSZENTY BIBOROS
magyar nyelvű életrajza
Közi Horváth József
tollából, zsebkönyvben.

Megrendelhető az Életünk szerkesztőségénél (Máriacellben Sümeg Lothár atyánál) és az összes magyar lelkész-nél.
Ára Európában 6.- DM, tengerentútra 4.- dollár. Mindszenty hercegprímás halálának 5. évfordulóján a legszebb karácsonyi ajándék ez a könyv.

HAZAI FIGYELŐ

A pécsi püspök elégedett

Cserháti József, a Vigilia októberi számában, terjedelmes tanulmányban méltatta az állam és az egyház között létrejött megegyezés 30 esztendejét. Már az írás címe is elgondolkasztató: „Három évtized népünk szolgálatában”. A történelem tanúsága szerint ugyanis az egyház már e z e r é v e a nép szolgálatában áll. Szent Gellértől Tomori Pál érsekig de sok főpap halt meg és azóta is hányan vállalták a mártír sorsot a magyar népért. A mártírok hosszú sorának utolsó nagy egyénisége volt Mindszenty hercegprímás, aki áldozatával megkérdőjelezte a pécsi püspök által felmagasztalt három évtizedet.

Érdemes röviden megvizsgálni, mire építi Cserháti püspök elégedettségét: „Immáron 35 éve szakadatlan építkezés folyik mindenütt az országban, lakások, bölcsődék, iskolák, intézmények, üzemek, gyárak gomba módra nőnek ki a földből. A közművelődés, a tudomány ápolása, az egészségügy oly magas fokon való megszervezése, a család, az ifjúsági törvények, a nőkért, a közérkölcseért folytatott küzdelem egyre tökéletesebb humanista és demokratikus jólétben élő társadalmi egésznek állítanak elének...”

Míntha Cserháti József nem hallott volna a kínzó lakáshiányról, a tömeges magzatelhajtásról, az alkoholizmusról, az öngyilkosság rohamos terjedéséről és más olyan aggasztó jelenségekről, amelyek azt igazolják, hogy baj van a társadalmi közérzettel. A Vigiliában megjelent cikkének a következő mondata világít rá Cserháti püspök derűlátásának okaira: „Amikor világviszonylatban és hazánkban is elvitathatatlan, hogy a szocialisták és a kommunisták igazságosabb és emberibb társadalmat kívánnak megvalósítani, a keresztény lelkiismeret parancsoló szava alapján c s a t l a k o z n i k e l l a nagy szándék végrehajtásának tervéhez!” Ez végre világos beszéd...

Százezer lakosból 45 öngyilkos

A világegészségügyi szervezet nemzetközi öngyilkossági statisztikájában Ma-

Osztályidegen

Szitnyai Zoltán postumus könyve

Az „Osztályidegen” még 1962-ben íródott, de csak most, két évvel az író halála után látott napvilágot a Sitnyai Zoltán Baráti Köre áldozatkész-ségéből. Egy szép, okos fiatalasszony, Marcella, küzdelmes nehéz sorsát ismerjük meg a 300 oldalas regény lapjain és közben dokumentumi hittel elevenedik meg a szovjet megszállta Magyarország élete, az ostromot átéltek emberek mindennapi harca a megélhetésért, rettegése az AVO-tól, a „csengőfrásztól”, elhurcolástól, börtöntől. Az izgalmas események, meglepő fordulatok helyet-időt váltogatva, éles fényekkel és árnyékokkal filmszerűen peregnek le előttünk. Írói fantázia és történelmi valóság mintegy észrevétlenül folynak egymásba s együtt adják ki azt a szellemi-elméleti élményt, amit minden jó regény olvasása nyújt.

Sz. J.

A könyv ára 25 DM, vagy 15 US dollár. Megrendelhető az író özvegyénél: Sitnyai Gitta, Ferd. Raimundstr. 18. A. — 5026 Salzburg.

gyarország áll az élen: 45 százalékes riasztóan magas arányszámmal. Az öngyilkosság évről-évre több áldozatot követel hazánkban. A budapesti rádió kommentátora azzal vigasztalja hallgatóit, hogy ez nemcsak magyarországi jelenség, hasonló a helyzet az elcsatolt területek magyar vidékein is. Idézzünk a Kossuth adó kommentárjából: „Ahol nagyobb magyar etnikumok laknak, ott majdnem azt lehet mondani, hogy a társadalmi, politikai szerkezetétől függetlenül az öngyilkossági viszonyok hasonlóak. Tehát Jugoszlávia legnagyobb öngyilkossági gyakorisági területe (sic!) a Vajdaság, ahol magyarok laknak, nagyon magas az öngyilkossági gyakoriság Erdélyben, a Szovjetunió azon a részén, ahol magyarok élnek és Csehszlovákiában...” Mindez nem csökkenti, hanem fokozza aggodalmunkat a Kárpát-medencében élő magyarságért.

Magyar-osztrák idegenforgalom

Október közepén idegenforgalmi együttműködési egyezményt írtak alá a bécsi Hofburgban. 1970 és 1980 között megkétszereződött a Magyarországra látogató osztrák turisták száma és tavaly már meghaladta a 800 ezret. Ugyanakkor mindössze 190 ezer magyar turista járt Ausztriában. Kedvezően hatott a két ország idegenforgalmi kapcsolataira a kötelező valutabeváltás és a vízumkényszer eltörlése. Az osztrák kormány nemcsak négy budapesti szálloda építéséhez nyújt kedvezményes hitelt, de még az első „szocialista” játékkaszinó létesítésében is részt vesz 49 százalékos részesedéssel az osztrák Spielbanken AG vállalata. Új határátkelőhelyet terveznek Sopronkeresztúrnál, korszerűsítik a hegyeshalmi és a soproni határállomást. Utóbbi április végéig lezárták a teherautóforgalom előtt.

Erdélyi népi együttes Sopronban

Csaknem ezer km távolságból, a Hargita alján fekvő Csíkszeredáról érkezett Sopronba a „Ballada” népi tánc-együttes, hogy ízelítőt adjon Székelyföldre, Kalotaszegre és a Marosmente magyar tánciból. Különösen nagy sikere volt a csíki csárdásoknak, a nyáráramenti forgatósoknak és a kórus székely népdalainak. Szép lett volna, ha a legnagyobb magyar kisebbség kultúrájának hírnökei felkeresték volna a legkisebb magyar népcsoportot, a Sopronnal átellenben lévő burgenlandi magyar nyelvszigetet is.

UFO Pécs felett?

A Kossuth Rádió október 24-i reggeli adásában a következő hírt sugározta: „Szokatlan jelenséget figyeltek meg ma hajnalban a koránkelők Pécsen és környékén. Az égbolton rendkívül fényes, néhány mm-es, szivar alakú testet láttak, amelynek az orra világoskék, középső része fehér, míg hátsó része okkersárga volt. Az erős színű, mozgó testet hajnali 4 és 5 óra között észlelték Pécsen, a délkeleti égbolton.”

Közi Horváth József: RAFINÁLT VALLÁSÜLDÖZÉS MAGYARORSZÁGON

A broszúra tartalmazza a szerzőnek a II. világháború utáni Magyar Egyház helyzetéről szóló legjobb előadásait és cikkeket.

Kapható az Életünk szerkesztőségénél.
Ára: 5.- DM

Milyen legyen a vasárnap?

A svájci püspökök körlevele az államszövetségi imanap alkalmából, 1980

II. RÉSZ

A vasárnapot az Úrnak a közösségben ünnepléssel emlékeztetése hassa át

Krisztus nemcsak az egyes embereket hívta fel, hogy kövessék. Közösségbe vezette őket, amelyben zarándokútként járva kölcsönösen támogathatják egymást. Ezért szenvedése és feltámadása emlékeztetést olyan formában rendelte, hogy azt különösképpen közösségben ünnepeljük. Ebben az ünnepelésben Urunk ígét és tetteit hirdetjük. Az eucharisztia és a többi szentségekben az új szövetség megerősítését nyer és egyben valóra válik. Krisztus ezen titkának ünneplése által maga az Egyház mindig újból felépül és táplálkozik.

Azok számára, akik Krisztushoz tartoznak, természetes, hogy emlékeztetést együtt ünnepeljék. Hozzá és embertársainkhoz való szeretetünk megkívánja ezt. Kell, hogy mindenki képességeinek megfelelően erősítse a közösséget. Ezért már az ősegyházban megkövetelték a közös istentiszteleten való részvételt. A Zsidókhoz írt levélben e figyelmeztető szavakat találjuk: „Összejöveleinkről ne maradjunk el, mint némelyek szoktak...” (10, 25) Az Egyház a hiveket kötelezi, hogy a vasárnapi istentiszteletet együtt ünnepeljék, mert a kereszténység lényeges feltétele a közösségi istentiszteleten való részvétel. A munka és a pihenés az ima órájában nyeri el legmélyebb értelmét. Az Eucharisztia ünneplésében Krisztus egyszeri áldozati ténye, mely által a világot megváltotta, jelenik meg köztünk. Ezért a második vatikáni zsinat azt mondja, hogy az Eucharisztia „az a csúcs, amelyre az Egyház tevékenysége irányul; ugyanakkor az a forrás is, amelyből fakad minden ereje” (Konstitúció a szent liturgiáról, 10).

Mindegyikünk személyesen kérdezze meg magát: mennyire értékelem az Eucharisziát? Hajlandó vagyok-e áldozatot is vállalni, hogy ünneplésén résztvehessek? Hozzájárulok-e a közösség istentiszteletének a kialakításához? Vajon azok, akik velem együtt keresztények, érezhetik-e, hogy a vasárnapi istentiszteleten való részvételt és annak tevéleges ünneplését nemcsak kötelességnek, hanem legbensőbb szívügyemnek tartom?

A szülőket és mindazokat, akik az ifjúságért felelősek, kérjük, hogy a nehézségekben bátorságukat és kitartásukat el ne veszítsék. Türelmes párbeszédet folytatva, de főképpen jó példát adva tegyenek meg mindent, hogy a fiatalok újból a közösségi istentiszteletben örömeiket találják.

A vasárnapnak a közösség napjának kell lennie

Amikor egybegyűlünk, hogy Urunk halálának és feltámadásának az emlékeztetést ünnepeljük, vele bensőséges kapcsolatba jutunk. Ennek meg kell nyilvánulnia a hitek közti szeretet-egységben is. Az istentiszteleten Krisztus jelen van az igében és a szentségben. Azonban közel akar lenni hozzánk embertársunkban is. Legyen tehát a vasárnapi istentisztelet ünneplése a közösség ünnepe. Ennek az ünneplés módjában kell kifejezésre jutnia. Ezért kívánatos, hogy lehetőleg sokan vegyenek részt az istentisztelet kialakításán. A szeretet és öröm közössége közvetlenül az istentisztelet befejezése után is mutatkozzék meg. Így például a hiveknek

a mise utáni kedélyes együttmaradása nagyon értékes lehet.

Itt különlegesen a külföldiekre, a bevándorolt vendégmunkásokra és üdülő vendégekre gondolunk. Az élő közösség nem mulaszthatja el, hogy ezeket a keresztényeket, akik sokszor életünk gazdagításához hozzájárulnak, kebelébe ne vonja.

Krisztus titkának igazi közösségi ünneplése küldetést ad, hogy az ő szeretetét tovább adjuk. Ezért kell, hogy az Úr napján a keresztény szeretet cselekedeteit fokozottabb mértékben gyakoroljuk. Gondolunk a családi együttlétre, a házastársak közti társalgásra, a közösség ápolására, a külföldiek, az üdülő vendégek és átutazók felkarolására. A szeretet eleven bizonyítékát képezi a betegek és fogyatékosok, az öregek és magányosok látogatása is. Az Úr napja így lehetőleg soknak adjon szeretetet és örömet.

Tegyük fel magunknak mindig a kérdést: vajon azon vagyok-e, hogy az Úr napján azt a közösséget ápoljam és azt a szeretetet gyakoroljam, amely másoknak és magamnak is erőt ad a hétköznapi fáradtságának és felelősségének az elviseléséhez? Vajon hozzátartozóim és ismerőseim, az egyház és világ érdekeit és kívánságait a mult hétből és az elkövetkezendő hétből mintegy magammal hozom, hogy a szent áldozat ünneplésébe vonjam? Töreksem-e vasárnap a keresztény szeretet cselekedeteit gyakorolni, mások számára időt szakítani, és így Krisztus szeretetét tovább adni?

Kedves tetsvéreink,

— ha a vasárnapot valóban mint a pihenés és eszmélődés napját ünnepljük,

— ha ezen a napon az Úr emlékeztetést a közösségben megüljük,

— ha Krisztus szeretetét tovább adjuk, akkor számunkra az Úr napjának a megszentelése nem jelent majd nyomasztó kötelességet, hanem örömet, amely hétköznapijainkat is sugárzóvá teszi.

A svájci püspökök

(Németből fordította P. Mehrle Tamás)

Misinető téli tábor 1980/81

A Magyar Cserkész Szövetség európai kerülete örömmel hirdeti meg idén is hagyományos Téli Táborát.

A déltiroli téli táboron 10 éves kortól jelentkezhetnek cserkészfiúk és cserkénylányok. A kiscserkészek számára (6-9 évesek) napközi otthont tartunk fenn, hogy a cserkészszülők is síelni tudjanak menni.

Jelentkezni lehet a csapatparancsnoknál, vagy a szórványoknak az európai cserkészkerület központjában.

(D-8000 München 81 Oberföhringerstr 40).
Telefon: (089) 98 26 37

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Keresztelő: Nagy Katalin, N. Lajos és Kovács Valéria kislánya, 1980. okt. 4-én részesült a szentkereszttségben. — **Doborján Mihály** 1980. november 1-én Traiskirchenben a kereszttség szentsége felvételével az Anyaszentegyház tagjává lett.

Halálozás: Baradlai Vilma, missziós nővér, 1980. szept. 15-én 64-éves korában Eichgrabenben elhunyt. A Kongo-i Brazzaville misszióstelepén öt évig vezette a gyógyszerárt. Gyógykezelésre került vissza Eichgrabenbe, ahol magyar nővérei körében fejezte be áldozatos életét. — **Szerencsés József**, bácskai magyar testvérünk, 1980. okt. 2-án 48-éves korában hosszú szenvedés után Bécsben elhunyt. — **Lajtaváry László** 1980. nov. 6-án Bregenzben elhunyt. — Adj nekik, Uram, örök nyugodalmat! — **Váradynét** szül. **Fráter Ilonát** az Úr 1980. szept. 5-én Bécsben szülte az örök hazába. — Az örök világosság fényeskedjék neki!

Bad Kreuzen: Keresztelő: Vajay György Tamás, V. György és Nagy Irén fia, szept. 12-én, — **Jámbrík Viktória**, J. Mihály és Hauck Mária kislánya, szept. 19-én részesült a szentkereszttségben.

Linz: Halálozás: **Töke Józsefné** szül. **Szabó Mária** (Vasvár) 1980. okt. 10-én a szombathelyi kórházban elhunyt, 16-án Vasváron temették. Az elhunytban Kasza Mária, cserkészcsapatunk hűséges tagja, az édesanyját gyászolja. — **Dr. Rác Károly** esperes-plébánost (Budapest, XVI. Állás utca 66) Linz közelében St. Florianban, egy szálloda szobájában okt. 11-én halva találták. A halál oka szívinfarktus. Jegyzőkönyvében keze írásával ez a latin nyelvű mottó állt: — magyarul annyit jelent „Uram, Te tudod, hogy szeretlek Téged”. A halott lelkipásztor szívbemarkoló vallomása idegenben. — **Csauth Julianna** 73-éves korában elhunyt.

Özv. Pásztor Jánosné nov. 12-én 80 éves korában Szolnokon elhunyt. Az Újpest-Megyeri temetőben helyezték örök nyugalomra. Néhány héttel előtte még meglátogathatta leányát Linzben. Benne Pártos Margit Brigitta, a Linz-i Kármel szerzetesnője édesanyját gyászolja. Egyik fia, Győző, pedig buzgó lelkipásztor odahaza.

BELGIUM

Brüsszei: Házasság: **Nettik János** és **Hegedüs Mária** szept. 1-én örök hűséget esküdtek egymásnak. Ösztinte jókívánataink nekik és szülőknek!

Halálozás: Mme. Halász szül. **de Fráter Zsófia** (78) okt. 1-én Ostendében elhunyt. Temetésén több magyar vett részt. — Nyugodjék békében!

HOLLANDIA

Utrecht: Házasság: **Teszák Gyula** és **Karácsonyi Ida** 1980. okt. 23-án esküdtek örök hűséget egymásnak. — Isten áldása kísérje életutjukat.

Halálozás: Lelkes Sándor 57-éves korában Eindhovenben elhunyt. Temetése okt. 14-én volt Breda-ban; — **Goorden Barbara**, **Flesch Tamás** felesége, 43 éves korában okt. 14-én Eindhovenben elhunyt, okt. 16-án temették. Gyászolja férje és két gyermeke; — **Argelus Irén** 80-éves korában okt. 27-én Maastrichtban elhunyt. Temetése okt. 30-án volt. — Nyugodjanak békében!

NÉMETORSZÁG

Augsburg: Halálozás: **Horváth László** 80-éves korában elhunyt. — Nyugodjék békében!

Brühl: A Carstens elnök által meghívott vendégek között volt Németország legidősebb katolikus papja, a 104 éves **Eligius Kastenholz** plébános, a St. Laurentius plébániáról. II. János Pál pápa különösen kedvesen üdvözölte. — 6 napra a nagy esemény után Duisburgban meghalt. (MNA)

Essen: Születés: **Pöschl Péter**, P. Péter és Magyar Ágnes fia 1980. február

26-án; keresztelték 1980. aug. 2-án Essen-Heiligenhausban.

Keresztelés: Szabó Nick Miklós, Dr. Szabó Árpád és Harbeck Anke kislánya, született 1979. szeptember 1-én; 1980. márc. 30-án Essenben a Szent Mihály templomban részesült a szentkereszttségben. Gratulálunk a boldog szülőknek!

Házasság: Kronecker Sándor és **Marosfalvi Judit** 1980. okt. 18-án a Gelsenkirchen-Essen-i St. Maria Himmelfahrt plébánia templomban házasságot kötöttek. — Szívből gratulálunk!

Halálozás: Ádám Katalin 93-éves korában 1980. márc. 31-én meghalt. Temetése 1980. ápr. 3-án Mülheimben (Essen) volt. — **Horváth László** 47-éves korában 1980. aug. 12-én elhunyt. Temetése 1980. aug. 15-én Duisburgban volt. — Nyugodjanak békében!

München: Születés: **Sebestyén Petra**, S. Béla és Beviz Zsuzsanna kislánya 1980. szept. 20; **Kecskés Krisztina**, K. Árpád és Remes Magdolna, 1980. nov. 5. — Az Úr áldása kísérje életutjukat!

Halálozás: Vajda Mária 1980. máj. 9-én Viechtachban; — **Dr. Fábrián Jánosné sz. Sonntag Erzsébet**, 1980. szept. 20-án Erlangenban; — **Dr. Hajdu József** 74-éves korában 1980. okt. 17-én Münchenben, ugyanitt a Waldfriedhofban okt. 22-én temették; — **Dr. Velsz Zoltán Emil** 67-éves korában 1980. okt. 23-án Planeggban, ugyanott temették okt. 26-án; — **Szabó Zoltánné szül. Gyöngyösi Joán Margit**, 65-éves korában 1980. nov. 5-én villamosbaleset következtében Münchenben meghalt, ugyanitt nov. 12-én a Nordfriedhofban temették. Nyugodjanak békében!

Münster: Születés-Keresztelés: **Wagner Ulrich** és **Németh Katalin** szülőknek második leányuk született s a szentkereszttségben a **Meike** nevet kapta. 4505 Bad-Iburg. — Szívből gratulálunk!

Stuttgart: Keresztelés: **Graf Gabriele**, G. Friedrich Ludwig és Szolnoki Erzsébet kislánya, okt. 12-én.

Házasság: Spieser Vítiko és **Kiss Ibolya** máj. 24-én, — **Puglia Antonio Gaetano Luigi** és **Szalma Mária** júl. 26-án házasságot kötöttek. — Gratulálunk!

Hosszas szenvedés után, október 8-án elhunyt **augusztanoveci nemes Dr. Chernolatecz Aurélné** (néhai Dr. Chernolatecz Aurél temesvári ügyvéd özvegye) — született Nemes-Neuhold Jolán, életének 84-ik évében.

Hamvait a Stuttgart-vaihingeni régi temetőben helyezték október 22-én örök nyugalomra.

Gyászolja Stuttgartban élő gyermekei, valamint nyugatnémet, budapesti és temesvári rokonai és számtalan jó barátja.

Halálozás: Pridál Károly május 26-án elhunyt; — **Enökl Dezsőné** szül. **Káldor Judit** szept. 1-én tragikus hirtelenséggel meghalt; — **nemes Szalai Pál** és felesége szül. **nemes Kárász Zsuzsa** augusztusban autóbaleset áldozatai lettek. Poraikat szept. 24-én helyezték örök nyugalomra; — **Nagy Dénesné** szül. **Bajári Pirokska** okt. 3-án tragikus hirtelenséggel meghalt;

HAZAI HENTESÁRÚ

	DM
1 kg paprikás kolbász grillsütésre vákuumsomagolásban	16.—
1 kg paprikás kolbász	16.—
1 kg paprikás frissen füstölt kolbász	14.—
1 kg rizses véreshurka	10.60
1 kg májashurka	10.60
1 kg vastag húsos szalonna	12.—
1 kg disznósajt	12.80
1 kg paprikás tokaszalonna	9.60
1 kg füstölt sonka	20.—
1 kg füstölt sertésborda	9.20
1 kg füstölt csülök	9.20
1 kg tepertő	
Utánvételt és csak belföldre szállítunk, 5 kg-on felüli rendeléseknél portómentesen és csupán az expressz-díjat számítjuk fel.	

MIHÁLY TAUBEL HENTESMESTER
Peter-Rosegger-Str. 3.
6710 Frankenthal/Pf. Tel.: 06233 / 62693

— **Ringeisz Mária** okt. 26-án elhunyt; — **Kirbus Szaniszló** rövid betegség után 52-éves korában okt. 14-én, a betegek szentsegének fevétele után, visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja felesége, fia és rokonai. Okt. 18-án temették Jugoszláviában hazai földbe; — **Darvas Imre** nov. 8-án elhunyt. Felesége, magyar és német barátai részvételével nov. 12-én temették a Stenhalbfeld-i köztemetőben. Nyugodjanak békében!

Weingarten: **P. Pribusz** sírját a **Miszsió nov. 1-én** megkoszorúzták. Örömmel tapasztaljuk meg, hogy a sírt sokan szeretettel gondozzák.

OLASZORSZÁG

Keresztelők: Milano: jún. 21-én **Eieonóra**, **Dr. Kúnos Giorgio** és **Palmieri Anna** narmadik gyermeke; **Genova:** aug. 16-án **Lorenzo**, **Monteleone Giovanni** és **Szász Annamária** első gyermeke; **Arese (Milano):** okt. 19-én **Elena Sabrina**, **ing. Vernocchi** és **Furuglós Márta** második gyermeke. — Növekedjenek Krisztus szeretetében!

Halálozás: Rovereto (Trento): okt. 2-án, 74-éves korában elhunyt **Jókay Livia**, Benzán Gáborné és leánya, Judit édesanyja ill. nagymamája. — Adj neki, Uram, örök nyugodalmat!

SVÁJC

Bern: Keresztelők: Június 29-én **Sarah-Isabelle**, **Bucher Kurt** és **Baranyai Marika** kislánya, — júl. 6-án **Dániel**, **Szapán Béla** és **Tóth Rózsa** kislánya, születnek újjá vízből és a Szentlélekből. — Gratulálunk a kedves szülőknek!

Halálozás: Mucsányi Bélát június végén váratlanul hívta magához az Úr. Július 1-én temették és mutatták be érte a Szentmisét.

Teufen-St. Gallen: Születés - Keresztelés: **Lydia Mária**, **Törő János** és **Simon Mária** kislánya, 1980. júl. 12-én St. Gallenben részesült a szentkereszttségben. — Az Úr áldása legyen vele egész életén át!

Halálozás: Lipics Gyula, néhai Dr. Vecsey József öccse, 1980. aug. 30-án hosszas szenvedés után, az Egyház szentségeivel megerősítve, az Úrban csendesen elhunyt. Az elhunyt mint szedő (nyomdász) tíz éven keresztül állította elő az „Életünk”-et, kiváló szakértelemmel és nagy önfeláldozással. — Hálaival gondolunk szép munkájára és az Úr kegyelmébe ajánljuk lelkét!

Genf: Halálozás: **Takács Ernő**, 68-éves korában Genf-ben, 1980. okt. 31-én az örök hazába költözött. A 8 év alatti súlyos betegségében (féloldali bénulás) türelmével és kedvességével jó példát adott beteg társainak és ápolóinak. Földi hazájába már nem térhetett vissza, hisszük kapott érte boldog, békés örök hazát az élők és holtak Urától.

Kovács Imre, a Márciusi Front és a Nemzeti Parasztpárt egyik megalapítója, New Yorkban 67-éves korában váratlanul meghalt.

József főherceg alsóti birtokán született és gyerekeskedett. Itt ismerte meg a nincstelen parasztok nehéz életét, ezért lett később a szegény földet turó magyar nép szószólója. „A néma for-

A burgenlandi Magyar Nemzetiségi Tanács memoranduma

A burgenlandi Magyar Nemzetiségi Tanács keretében működő Magyar Kulturális Egyesület azzal a kéréssel fordult az osztrák Szövetségi Kormányhoz, hogy végre *kapjon Felsőőr is gimnáziumot*, még pedig a nemzetiségi csoportok számára. Ebben a középiskolában a tanítás nyelve német lenne, de két idegen nyelv mellett: angol és latin, a harmadik kötelező nyelv lenne a magyar, ill. a horvát kisebbség részére a horvát.

A terv megvalósítása nagyban segítené a történelmileg is annyira megalapozott kulturális és gazdasági kapcsolatokat ezen a magyar és osztrák peremvidéken.

Külföldiek közös vasárnapja Wiener Neustadtban

Este arról szóltak a hírek, hogy Münchenben bomba robbant, 12 halott, 140, részben súlyos sebesült, a Perzsa öböl partján háború dúl, égnék az olajkútak, városrészek dőlnek romba eltemetve nőket, gyermekeket, spanyol földön megint gyilkoltak a baszkok és Itáliában megölték egy magasrangú bírót, mert ítéletet mondott gyilkosokra és emberrablókra, akik rettegésben tartották a várost.

És másnap szeptember 28-án vasárnap — csendes, szép őszi nap volt, a halovány ködön átragyogott a napsugár — a wiener neustadt-i dombon Kuntner püspök vagy kétezer lengyel, magyar, horvát, szlovén Ausztriában élő hívó és a templomot zsúfolásig megtöltő osztrákok előtt arról beszél, hogy ha az ember repülőgépről lenéz a földre, a hegyek, völgyek, szántóföldek, erdők és kicsiny, szalagként messzire kanyargó folyók is utak, apróknak látszó házak milyen egységesen békés képet adnak. Csak az ember tépi szét odalenn a tájat határvonalával és teszi sokszor pokollá saját életét gyűlölködésével. — De itt most azért imádkozunk, — mondotta — különböző nyelveken, de egységesen és együtt valamennyien, hogy a Duna-medence nepeit, a múltban oly sokszor kirobbant viszály helyett, a kölcsönös megismerés, megértés és megbecsülés szelleme hassa át, azokat is, akik ma osztrák földön élnek.

Új könyvesemény! Megjelent!

Kapható!
Csonka Emil
A FORRADALOM
oknyomozó története
1945-1956

Csonka Emil könyve hiteles történeti mű, izgalmas olvasmány, hézagpótló munka, a forradalom kézikönyve, a 20. századi magyar történelem 12 évenek drámai megelevenítése.

A könyv ára: 39.80 DM, vagy 19.80 USA dollár, plusz portó. Fizethető csekkkel, money orderrel, postautalvánnyal. Megrendelhető a szerző címen: Dr. Emil Csonka, Elektrastr. 58, D-8000 München 81, BRD, W. Germany

BÉCS legszebb kerületében, Döblingben 3 szobás (82 m²), balkonos, étőzfűtéses, azonnal beköltözhető **örökklás** 170.000 DM-ért eladó. Telefon tájékoztatás: München 94-45-21.

radalom” c. könyvével lett a neve országosan ismertté. Vele a II. világháborút megelőző és az azt követő idők egyik nagy agrárharcosa szállt sírba.

KOVÁTS MIHÁLY ÉS SZENT LÁSZLÓ EMLÉKÉREM

Az Amerikai Magyar Történelmi Társulat, az Egyesült Államok megalakulásának 200. évfordulója alkalmából kibocsátotta a **FABRICZY KOVÁTS MIHÁLY huszárezredes emlékérmét**. Az Ő nevéhez fűződik az amerikai huszárok (cavalry) megszervezése és Charleston város védelme csapatának élén 1779-ben életét áldozta. Ezzel egyidejűleg került kibocsátásra II. János-Pál pápa áldásával a **SZENT LÁSZLÓ emlékérem** is.

Az érmék adatai: A Kováts érem **BODÓ SÁNDOR** alkotása, a Szent László érmét **L. C. HAMPTON** készítette. Átmérője 50 mm, kb. 75 gr., PP minőség, Cu-fényesen csiszolt bronz. Ára: 65.— DM, vagy 35.— \$.

Megrendelhető: **NUMISMATICA HUNGARICA**, Postfach 73-0302, D-6000 Frankfurt/M 73. West-Germany.

SPORT

Halle-ban a Keletnémetország—Magyarország közötti válogatott labdarúgómérkőzésen a keletnémet csapat győzött 2:0 arányban. Az alacsony színvonalú mérkőzésen mindkét gól az első félidőben esett. A vereséggel kapcsolatban a Kossuth Rádió sportkommentátora megállapítja, hogy „a magyar válogatott elmarad az európai élmezőnytől, de talán még a középcsapattól is”.

Az Európa-Kupa mérkőzések egyetlen megmaradt magyar együttese, a budapesti Honvéd is kiesett a BEK további küzdelmeiből. Miután a Real-Madrid elleni első találkozás Madridban „fél győzelemmel felérő” vereséggel végződött, nagy reményekkel vártuk a budapesti visszavágót. Sajnos, a Honvéd a hazai pályán is elvérzett a Real-Madridtal szemben és 2:0-ra veszített. A két mérkőzés összesített eredménye 3:0.

A nemzeti bajnokság 16. fordulóját után az élen a Videoton áll, 2. Vasas, 3. Ferencváros, 4. Budapesti Honvéd.

A góllövő-lista állása: Nyilasi (Ferencváros) 14, Kiss (Vasas) 12, (Gróf) Esterházy (Honvéd) és Fekete (Újpesti Dózsa) 8-8 góllal.

MAGYAR KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Többek kérésére közöljük, hogy a Landesbibliothek keretén belül működő magyar könyvtár

szívesen fogadja minden Svájcban élő magyar-nyelven olvasni szerető jelentkezését. A könyvtár használata díjtalan. A könyvek cseréje posta útján történik.

Jelentkezés magyarul írásban. Cím: Schweizerische Landesbibliothek
Ungarische Abteilung
Hallwylstr. 15. — CH-3003 Bern

Mozga Gyula, hites tolmács és fordító (magyar-német, német-magyar) Németországban nyugdíj-ügyekben — **legnehezebb helyzetekben is** — segít. Ez a segítség eddig igen eredményes volt! Cím: 6750 Kaiserslautern, Zoilamstrasse 27. — Tel.: 0631-10611, d. e. 10-ig, d. u. 17-től.

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi. **W. Divy hites fordító és tolmács.** D-7990 Friedrichshafen, Linderderstr. 50. — Tel. 07541/71391.

A nyugati világ legbősegebb könyv-választékával áll a magyarság szolgálatára akár régi — akár új akár nyugati — akár hazai akár értékebb — akár olcsóbb könyvekkel, mélyen leszállított áron. A vásárolni szándékozók kérésére elküldjük a világ legnagyobb választékú magyar KATALÓGUSÁT.

METROPOLITAN VERLAG (Szerday Sándor)

Teichweg 16. CH-4142 Münchenstein Schweiz

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. — Daimlerstr. 249. D-4040 Neuss. Tel.: (021 01) 54 13 17.

MAGYAR HENTESÁRÚT

gyártunk immár 10 éve Stuttgartól 40 km-re WELZHEIMBEN. Kérem győződjék meg kiváló minőségű, magunk által készített áruféleségeinkről:

	DM
1 kg. Füstölt kolbász	16.—
1 kg. Friss kolbász, sütni való	14.—
1 kg. Debreceni (vékonybélben)	15.—
1 kg. Disznósajt	10.—
1 kg. Balkán füstölt májas	12.—
1 kg. Balkán füstölt véres	10.—
1 kg. Hurka sütni rizsával	10.—
1 kg. Hurka véres rizsával	10.—
1 kg. Fokhagymás felvágott	16.—
1 kg. Paprikás Puszta Szalámi	16.—
1 kg. Sonkaszalámi 90% sovány	20.—
1 kg. Fokhagymás paprikás toka	12.—
1 kg. Angol szalonna	18.—
1 kg. Füstölt odalszalonna	12.—
1 kg. Füstölt sonka	20.—

Minden árút légmentes csomagolásban utánvétellel szállítunk.

FLEISCHWARENFABRIK, VIKTOR PÁL
7063. Welzheim Lerchenstr. 29.
Telefon: (07182) 67-36

Szép könyvek, jó könyvek, hanglemezek karácsonyra

	DM.
CSONKA EMIL: A forradalom oknyomozó története, 1945—56. 569 o.	40.—
KADÁR GYULA: Ludovikától Sopronkőhidáig	27.—
KOPÁCSI SÁNDOR: Az 1956-os forradalom és a Nagy Imre per	16.—
Kopácsi S. Die ungarische Tragödie	40.—
Zilahy Lajos könyvei: Valamit visz a víz, Két fogoly	17.— 30.—
Halálos tavasz, Szépapám szerelme	24.—
A fegyverek visszaneznek	19.—
Claire Kenneth könyvei: éjszaka Kairóban, Randeuv Rómában, Heldfény Hawaiban, Május Mannhattanben, Forgó Táncparkett, Szerelmeiről szó sem volt 1 db.	27.— 25.—
Különös kaland, megjelent	25.—
Moldova Gy.: A szent tehén 680 o.	22.—
Villon Balladái, Faludy ford.	13.—
Jókai M.: A jövő század regénye	35.—
Herczeg F.: Pogányok	15.—
Herczeg F.: Gyurkovics család	20.—
Janics Kálmán: A hontalanság évei	47.—

Musica Hungarica - Rümmanstr. 4
8 München 40. Tel.: (089) 30-50-43

Hanglemezek:

Apon 2749 DM 21.— Barabás Sári előadásában a legszebb magyar karácsonyi énekek.
SLPX 16598 DM 20.— Csendes éj, Szent-séges éj, a budapesti Madrigál Kórus előadásában, válogatott kar-énekek.
SLPX 17626 DM 20.— Vámosi-Zárai legújabb lemezén világsikereket énekelnek. Hat különböző fajta KARÁDY lemez állandóan raktáron.

Kodolányi: Egő Csapkeborok I-II.	25.—
Kodolányi: Juliánus barát	20.—
Karinthy: Így írtek ti I-II.	28.—
Gárdonyi: Egri csillagok	14.—
Herczeg F.: pogányok	16.—
Szerb A.: A magyar irodalom története	14.—
Móricz: Légy jó mindhalálig	10.—
Moldova: Ellenszél I-II. Riportok	12.—
Fekete István: Kődös utak	18.—
Jókai Mór: A jövő század regénye I-II-III.	33.—
Gr. Széchenyi István: Hitel, originál másolata	20.—
Sienkiewicz: Quo Vadis	32.—
Dumas: Monte-Christo grófja	55.—
Wallace: Ben Hur	13.—
Szendei: Orvos a családban	18.—
Zsolt: Labdarúgók, sportolók	26.—
Végh A.: 90 perc	8.—

Német nyelven:
Petőfi S.: Held János, újdonság 19.—
Móra: Wundermantel 19.—
Gárdonyi: Sterne von Eger 18.—
Móra: Goldenen Sarg 18.—
Szerb A.: Pendragon Legende 14.—
Mikszáth: Sankt Peters Regenschirm 13.—
Móricz: Légy jó mindhalálig 15.—
Venez: Ungarische Kochkunst 20.—
Bartók — Kodály — Liszt 15 cm.-es Alabástrom melliszobrok á 20.—
Kérje legújabb katalógusainkat.
MUSICA HUNGARICA Károk Sándor
Rümmanstr. 4. 8000 München 40.
Telefon: (089) 30-50-43

HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ, magyar-német és német-magyar. Hans-Henning PAETZKE, Adlerlychstr. 4, 6000 Frankfurt/M., Telefon (06 11) 59 19 39.

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. BAYER
Kreitmayerstr. 26 - D-8000 München 2
Telefon (089) 19 63 93

	DM
Alföldi Olaszrizling	4.80
Alföldi Kékfrankos	4.80
Abasári Rizling	5.75
Debrői Hárslevelű	5.75
Badacsonyi Kéknyelű	6.20
Badacsonyi Szürkebarát	6.20
Soproni Kékfrankos	6.—
Domszói Muskotály	6.20
Domszói Tramin	6.50
Badacsonyi Tramin	6.50
Villányi Burgundi	6.20
Hajósi Cabinet	6.20
Tokaji Aszu 4 puttonyos	13.—
Tokaji Aszu 3 puttonyos	11.—
Kecskeméti Barackpálinka	24.50
Hasas Barackpálinka	22.—
Cseresznyepálinka	21.—
Szilvapálinka	19.50
Hubertus	17.50
Kósher szilvapálinka	27.—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	27.—
Beverage Bitters (Unic.)	14.—
Szalámi (Pick) 1 kg.	22.—
Csabai 1 kg.	20.—
Gyulai 1 kg.	18.—
Süli Debreceni 1 kg.	13.—
Süli kolbász 1 kg.	14.—
Házi kolbász 1 kg.	17.—
Tarhonya 1/2 kg.	2.75
Nagykoktatás 1/2 kg.	3.10
Lebbencs 1/2 kg.	3.10
Kiskocka, csernemetelt 10 dk.	—70
Paprika káposztával 820 gr.	4.20
Bogyiszlói paprika (erős) 820 gr.	3.50
Hegyes paprika (nem csipős) 820 gr.	4.20
Hegyes paprika (csipős) 820 gr.	4.20
Disznósajt (téli időszakban) 1 kg.	11.—
Szaloncukor I. oszt. 1 kg.	15.—

— Üvegárút is szállítunk! —

Párizs és Versailles közelében fekvő „FUSZTA-CSÁRDA” hotel, restaurant idős kor miatt eladó. Két étterem, 15 szoba, 7 fürdőszoba, 7000 m² park. Cím: F-78460-Carrefour St. Laurent. — Tel.: 461-18-35.

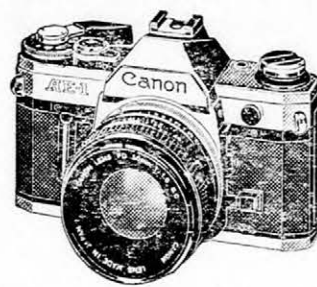
Soproni magyar trió (cigányzene, tánczene, szórakoztató és hangulatkeltő zene) a téli és tavaszi időnyre szerződést keres. Ajánlatokat a következő címre kérünk: Pádár, A-1238 Wien, Maurer Lange-Gasse 136 / 27 / 6.

Fiatai édesanya (32-éves) keres kisfiával élettársat. — Választ „Orgonavirág” jellegre a Kiadóba.

Magyar menekült házaspár két kisgyermekkel éheznek! Magyarok segítsenek! Minden fillér számít! János-Attila Sinkovics. Konto Nr.: 1106 8793. BLZ 290 501 01, Sparkasse Bremen.

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. — Postfach 162, D-8000 München 1 - Telefon (089) 3 00 21 62

A FÉNYKÉPEZÉS MINDIG OLCSÓBB LESZ!

CANON AE I ÉS CANON A I gépek árát leszállítottuk!
Kérjen árajánlatot;
„CANON” lerakat!

Rindermarkt 16. Tel.: (089) 240 852
73 éves cég! Győr — München!

MÉG KAPHATÓ

Juhász László MAGYAROK AZ ÚJVILÁGBAN

című új könyve, amely az első világháború óta a századforduló kivándorlási hullámig követi az amerikai magyar nyomokat.

Ára: 15.— DM, 100.— öSch, 7.— \$.
Megrendelhető: Dr. Juhász, Bülowstr. 10/1
D-8000 München 80

A szerző két korábbi könyve:
„Bécs magyar emlékei” és „Burgenland”
E L F O G Y O T T

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészseg.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc.

Redaktion und Herausgeber: die
Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni!
Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15 DM, vagy ennek megfelelő valuta.
Tengeren túlra léglipostával 25 DM.
Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postcheckkonto: Nr. 606 50-803,
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.

Bankkonto: Bayer. Verelnsbank,
Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge
„Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei,
Ferchenbachstr. 88. 8 München 50.

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG
c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyv ára portóval együtt 40.— Sfr., vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál:
EDITION BALOGH
Postfach 19 - CH-6000 Luzern 5

FIGYELEM! A magyar iskolai felső oktatás számára és az iskolán kívüli magasabb szintű magyar irodalom tanítása érdekében kiadott „Az Irodalom Világa” című nagyon tartalmas és szép könyvből még kb. 1500 példány áll rendelkezésre, a régi szép és sűrű nyomással, egésvászon kötésben több mint 300 oldal. Ára csak 15 DM, plusz portó; tengerentúlra \$ 10.—. Megrendelhető a Szerkesztőségénél.

KERESÉS

Volt osztálytársa keresi Tóth István professzort, aki Rómában tanított és most állítólag Turinban él. 1931-ben a Kir. Kath. Gimnáziumban érettségizett „Szepi Bácsinál”. Akik tudnak róla, szíveskedjenek közölni az „Életünk” Szerkesztőségével.

Minden kedves vásárlójának kellemes ünnepeket,
békés, boldog új esztendőt kíván a

Bécsi magyar könyvesbolt

LIBRO-DISCO Tel. 0222/527315

	ÖS
Gábor Áron: Az embertől keletre	240.—
Gábor Áron: Évszázados emberek	220.—
Gábor Áron: Szögletes szabadság	220.—
Gábor Áron: Túlélés	240.—
Márai Sándor: Napló (1958—67.)	240.—
Márai Sándor: Napló (1968—75.)	240.—
Márai Sándor: Föld, Föld!	200.—
Márai Sándor: San Gennaro vére	200.—
Márai Sándor: Rómában történt valami	180.—
Cs. Szabó László: Halfejú pásztorbot	150.—
Cs. Szabó László: Két tükör között. (Beszélgetések)	220.—
Cs. Szabó László: A gyanutlanok	98.—
SLPX 1040-42. Erkel: Hunyadi László (Opera, három felvonásban.)	
Énekel: Simándy, J., Orosz J., Jámor, L. Déry, G. stb.	330.—
SLPX 6529-31. Kacsóh: János Vitéz. (Daljáték három felvonásban.)	
Énekel: Ilosfalvy R., Zentai A., Melis Gy., Gobbi H. Bilicsi T. stb.	330.—
SLPX 1023-25. Kodály: Hány János. (Daljáték három kalandban.)	
Énekel: Palló I., Tiszay M., Lendvay A., Rösler E., Maleczky O., stb.	330.—
SLPX 1214-17. Musica Hungarica. (A magyar zene története a népvándorlás századaitól Liszt Ferencig négy lemezen.)	440.—

Kérje 1981-es, új, díjtalan jegyzékünket.
Könyvek és lemezek szállítását a világ minden tájára vállaljuk, portó a várható összeg kb. 15%-a.
(Postacím: Libro-Disco, Fa. Urban — A-1011 Wien, Postfach 572)